

komme ind i EU nu, og vi håber på at få dem med i december 2002.

Polen, Tjekkiet, Ungarn og Slovenien har alle sammen haft store fremskridt. Den tilbagegang, de havde efter 1991, skyldtes jo, at de havde de sammenbrudte økonomier, som var skabt af socialismen og kommunismen, og det har man så arbejdet sig ud af senere, efterhånden som man er kommet tættere og tættere ved EU. Bulgarien er det seneste eksempel på en økonomi, der nu er i stærk fremdrift, efter at man har smidt alle de socialistiske arverester fra sig.

Det er så også det, vi kan håbe for Makedonien, at de får en økonomisk fremgang og med tiden bliver kandidatland i forbindelse med EU.

Derfor er denne aftale et vigtigt signal i en tid, som er præget af – det erkender jeg, det mener jeg også, en af de andre ordførere sagde, jeg tror, det var hr. Villy Søvnald – en meget forsigtig optimisme. For situationen er skrøbelig, situationen er meget skrøbelig indenrigspolitisk i Makedonien. Men dette er jo med til at stabilisere i hvert fald den forsigtige optimisme, som vi måtte have.

Det er derfor min vurdering, at denne aftale vil få stor betydning for den fortsatte reformproces og den fortsatte konsolidering af den gode udvikling i Makedonien, hvor vi skal tage meget vare på at sikre, at Makedonien ikke går i opløsning, men tværtimod bliver stærkere og stærkere og får en stærkere og stærkere selvstændig profil.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik herefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til europaministeren:

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om den danske regerings linje i den europæiske debat om en ny unionstraktat og om de forslag til ændringer af Amsterdamtraktaten, som den danske regering påtænker at fremlægge i foråret 2002 med henblik på regeringskonferencen i 2004?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Forespørgslen anmeldt 6/12 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/12 2001).

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 31. januar 2002.

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi fra Enhedslistens side har rejst denne forespørgsel og også er spændte på ministerens svar, er det, fordi Danmark efter vores opfattelse nu står ved starten af en række traktatforhandlinger, hvor vi faktisk står med ryggen mod muren.

Kl. 18.20

Fra Enhedslistens side har vi naturligvis ikke ønsket, at der nu skal forhandles en ny forfatning i EU. Men vi må konstatere, at den danske regering har godkendt, at det skal ske. Der vil blive udarbejdet et forfatningsudkast. Vi risikerer tilmed, at det vil blive vedtaget. Vi ved jo ikke, hvordan resultatet af en folkeafstemning i Danmark vil blive. Vi risikerer, at vi i et, to årtier skal leve under det regelsæt, som en sådan forfatning vil pålægge os, hvis den bliver vedtaget.

Derfor har vi fra Enhedslistens side tænkt os at kæmpe komma for komma om det konkrete indhold i denne traktat, og det er baggrunden for, at vi ønsker den debat i dag, som jo kan få enorm betydning for Danmarks fremtid.

Føderalisterne vil få flertallet i konventet; derom er der ingen tvivl. De, der er skeptiske over for eller modstandere af en forbundsstat, vil være i mindretal fra starten. Efter vores opfattelse kan det problem kun imødegås fra dansk side ved at gå i offensiven, ved at forsøge at sætte en anden dagsorden, ved at forsøge på at komme med en række forslag, som kan ændre debattens karakter, så den ikke kommer til at

handle om, hvordan man sikrer mere magt til EU's institutioner på demokratiets bekostning, men så den kommer til at handle om: Hvordan sikrer man, at alle mennesker i Europa får sociale rettigheder på et vist mindsteniveau? Hvordan undgår man, at regeringerne igangsætter en konkurrence om at konkurrere hinandens bistandshjælp og understøttelse og rettigheder for flygtninge og indvandrere nedad og nedad og nedad?

Det er nogle af de temaer, som Danmark burde sætte på dagsordenen på en sådan forfatningskonference i EU's konvent, og jeg venter meget spændt på at høre, om den danske regering har tænkt sig at komme med et offensivt dansk udspil, eller om man har tænkt sig at videreføre den gængse tradition i dansk EU-politik, som går ud på at administrere og håbe, at det ikke går så galt, som vi alle sammen ved det vil gøre, når resultatet foreligger.

Besvarelse

Europaministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan forsikre hr. Keld Albrechtsen, at regeringen er tilhænger af en fælles asylpolitik af bl.a. de grunde, som hr. Keld Albrechtsen nævnte. Men vi mener ikke, at det bliver et resultat af konventets arbejde, for dér skal der jo først og fremmest drøftes procedurer og ikke politikområder.

Vi mener i regeringen, at Laekenerklæringen er et godt grundlag for konventets arbejde. Konventets opgave bliver jo ikke at komme med én model, men at komme med flere modeller, at belyse flere muligheder for fremtidsudviklingen af Den Europæiske Union.

Efter konventets arbejde står medlemslandene frit. I sidste ende er det jo alene medlemslandenes regeringer, som kan indgå en ny traktat, og det skal vel og mærke ske med enstemmighed, så hr. Keld Albrechtsen kan være helt rolig.

Statsministeren har som bekendt udpeget Henning Christophersen som sin personlige repræsentant i konventet og Poul Schlüter som hans suppleant. Med en fast plads i konventets præsidium vil Danmark komme til at spille en vigtig rolle i styringen og tilrettelæggelsen af konventets drøftelser.

I Danmark skal vi parallelt med konventets arbejde have en folkelig debat om, hvad vi vil med det europæiske samarbejde, hvilke ønsker vi har til den fremtidige indretning, netop for at

vi kan være offensive, som hr. Keld Albrechtsen ønskede.

Regeringen støtter derfor, at der parallelt med konventet i Bruxelles etableres et dansk debatforum eller debatnetværk, hvor alle interesserede parter vil kunne komme til orde. Det må meget gerne udgå fra lokale oplysningsforbund, organisationer, foreninger, folkehøjskoler osv. Vi har en enestående anledning til at få skabt en folkelig debat om EU. Alle ideer og forslag skal på bordet, også for at de danske repræsentanter i konventet kan tage dem med i overvejelserne.

Kl. 18.25

Efter at konventet har afleveret sit arbejde om godt og vel et år, er det vigtigt, at der bliver god tid til eftertanke i medlemslandene. Regeringen vil også lægge op til grundige drøftelser med Folketinget forud for indkaldelsen af den nye regeringskonference. Det er vigtigt, at vi er klædt godt på til regeringskonferencen.

Opgaven bliver, som der også er bred enighed om, at gøre EU mere nærværende, lettere forståelig, at få EU til i højere grad at svare til borgernes forventninger. Samtidig er det vigtigt, at EU kan fungere effektivt med 25 eller 30 medlemslande. EU skal have de nødvendige instrumenter for at kunne løse de opgaver, som EU får, på den mest effektive måde. Det er det, der skaber respekt for EU.

I Laekenerklæringen bliver der stillet i alt 59 spørgsmål inden for de fire temaer, der blev fastlagt i Nice. Og de fire temaer er: En bedre fordeling og definition af kompetencerne, forenkling af EU's instrumenter, mere demokrati og åbenhed og effektivitet samt det, som nogle kalder en forfatning, men som rettelig er en grundtraktat, altså en traktat, der rummer proceduredelen af de eksisterende traktater.

Regeringen ønsker et stærkere, men også et slankere EU. EU skal koncentrere sig om de opgaver, som er grænseoverskridende, og EU skal kunne skabe resultater. Det er afgørende for den folkelige opbakning. Der er nogle helt vitale opgaver, som vi kun kan løse i fællesskab. Det gælder f.eks. international terrorisme, fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, asylpolitik, internationale økonomiske spørgsmål, det indre marked, udenrigshandel, miljø og fødevarer sikkerhed.

Spørgsmålet om kompetencedeling fik en fremtrædende placering i Laekenerklæringen. Det arbejdede den danske regering for, og det lykkedes. Hos mange mennesker er der en frygt for, at EU breder sig og bliver en glidebane. Derfor er der behov for en klarere kompetencede-

ling, så man kan se, hvad EU skal, og hvad EU ikke skal. EU skal med andre ord blive bedre til at overlade de spørgsmål til medlemslandene, som bedst løses nationalt.

Spørgsmålet om forenkling vedrører ikke kun EU's mange forskellige beslutningsprocedurer og lovgivningsinstrumenter, det vedrører også traktatgrundlaget. Traktaterne er jo desværre ulæselige. Det er svært at ændre, men forsøget skal i hvert fald gøres.

Demokrati, åbenhed og effektivitet er centrale problemstillinger. Parlamentet må nødvendigvis spille en central rolle, bl.a. fordi det er Parlamentet, som udgør det åbne rum blandt EU's institutioner. De nationale parlamenter bør spille en stærkere rolle i fremtiden. Det er også afspejlet i Laekenerklæringen. De nationale parlamenter kan medvirke til, at afstanden mellem EU's borgere og beslutningerne i Bruxelles bliver kortere. De nationale parlamenter vil bl.a. oplagt kunne varetage en rolle i relation til overholdelsen af nærhedsprincippet og overvågningen af kompetencedelingen mellem EU og medlemsstaterne.

Regeringen vil arbejde for åbenhed i Rådet, når Rådet optræder som lovgiver. Det er vigtigt, at endnu flere dokumenter bliver offentligt tilgængelige, og vi skal blive endnu bedre til at udnytte de muligheder, Internettet giver.

De igangværende kommissionsreformer er helt centrale. Jeg drøftede dem med kommissær Kinnock i forgårs. Han vil få den danske regerings fulde støtte til sine reformbestræbelser.

KL 18.30

Der er efter regeringens opfattelse også brug for at gå over til flertalsbeslutninger på flere områder, alene af den grund, at et EU med 25 senere måske 30 medlemmer ikke kan fungere effektivt, hvis der skal være enstemmighed om alt.

Derfor er det også vigtigt at bevare en stærk og velfungerende Kommission. Den skal bevare sin initiativret, og fællesskabsmetoden skal fastholdes. Det vil sige, at vi skal bruge EU's institutioner. Det er dér, der er lige ret for store og små lande. Det er dér, hvor retten og ikke magten hersker. Derfor skal vi ikke dyrke det mellemstatslige, sådan som visse store lande og også et enkelt mindre naboland har haft for vane.

Der er som sagt stillet 59 spørgsmål i Laekenerklæringen. Jeg er sikker på, at der kommer endnu flere spørgsmål frem under konventets arbejde. Det sikrer en bred og forhåbentlig også frodig debat.

Regeringen vil deltage aktivt og vil også gerne være igangværende. Vi glæder os over, at

Folketingets Europaudvalg måske i samarbejde med europaparlamentarikerne vil være igangværende, og vi vil gøre, hvad vi kan, for at det store beløb, der er sat af til oplysningsarbejde, skaber så bred en debat som muligt, og vi vil arbejde for, at den bliver så lokalt forankret som muligt.

Til slut vil jeg sige til forslagsstillerne, at regeringen har ingen planer om at fremsætte forslag til ændringer af Amsterdamtraktaten. Jeg forstår slet ikke, hvad der menes med det; måske antydes det, at Nicetraktaten ikke kommer til verden på grund af irsk modstand, men det ved vi jo intet om. Hvordan det end bliver, agter vi ikke at stille forslag til ændringer af Amsterdamtraktaten.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, ministeren må undskylde, men den unionstraktat, der findes, hedder altså Amsterdamtraktaten, og som ministeren rigtigt gør opmærksom på, er det, fordi det ikke lykkedes at få vedtaget Nicetraktaten.

På bundlinjen står altså det resultat, at den danske regering møder frem til starten af konventet ved sin repræsentant, Henning Christophersen, uden nogen konkrete forslag. Sådan må regeringens besvarelse af den her forespørgsel jo fortolkes.

Man vil ikke foreslå nogen ændringer af Traktaten. Det vil mange andre. Der vil komme fantastiske forslag om al den magt, som en EU-præsident eller et andet kammer, eller hvad der nu kommer, skal have. Og i Tyskland og Frankrig arbejder man døgnet rundt på at producere alle disse forslag. Så de skal nok komme på bordet og det i en fart.

Jeg fornemmer, at den danske regering møder tomhændet frem i konventet. Det synes jeg er et problem. Det er derfor, Enhedslisten for nogle dage siden sendte et forslag til vedtagelse til alle de andre partier i Folketinget, som vi her i dag kunne lave i fællesskab, med et offensivt dansk udspil.

Ministeren mente ikke, at rettighederne for enkelte mennesker, for flygtninge og indvandrede f.eks., er et spørgsmål, der kommer ind her, men rettigheder for menneskene er jo det centrale spørgsmål i vedtagelsen af en forfatning. Det er derfor, at man vil have charteret ind i Traktaten. Det er netop for at gøre det til en forfatning,

som bestemmer vores rettigheder: politiske rettigheder, menneskerettigheder, faglige rettigheder, rettigheder for tredjelands statsborgere, altså dem, der ikke er statsborgere i et af de enkelte lande, men som bor sammen med os andre.

Derfor bliver et kardinalspørgsmål i konventets arbejde: Hvor skal niveauet for det enkelte menneskes rettigheder ligge? Det er det, der bliver fastlagt. Det er det, hele konventet går ud på. Men det kan jeg forstå at den danske regering ikke har noget bud på. Skal det være dårligere rettigheder end dem, vi har i dag? Skal det være bedre rettigheder, sådan som Enhedslisten foreslår? Det har man ikke noget svar på. Det synes jeg er tamt.

Kl. 18.35

Man har det bud, at Kommissionens rettigheder ikke må antastes. Bureautkatiets rettigheder i Bruxelles må ikke rokkes. Det budskab kunne jeg forstå var håndfast og klart fra den danske regerings side. Kommissionens eneret på at fremsætte lovforslag i EU må ikke anfægtes. Der vil Danmark virkelig kaste sin indsats ind. Det må jeg sige der er sving over. Det er noget, der vil noget. Det er noget, der flytter noget i Europa.

Nej, hr. minister, det, der bliver fremlagt, er altså ikke ret godt. Det må jeg sige. Jeg håber, at det i løbet af meget få måneder kan blive væsentligt bedre, for ellers står vi altså til et virkeligt tordnende nederlag i den forfatningsdiskussion.

Derfor vil jeg på Enhedslistens vegne foreslå følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder, at der er behov for et konkret dansk traktatforslag i debatten om Europas fremtid. Folketinget opfordrer derfor regeringen til i forbindelse med åbningen af EU's konvent at fremlægge konkrete forslag om ændring af unionstraktaten med det formål

- at Charteret om de grundlæggende rettigheder i forbedret form indarbejdes i unionstraktaten, og således at spørgsmål om unionens overholdelse af disse rettigheder kan indbringes for Den europæiske Menneskerettighedsdomstol som sidste instans,
- at der indføres et konvergenskrav for alle EU-lande om fuld beskæftigelse og afskaffelse af fattigdommen inden 2010,

- at EU's støtteordninger afvikles inden 2006, og at de sparede midler anvendes til beskæftigelse, miljø og afskaffelse af fattigdom,
- at der indføres en reel miljøgaranti, der tillader landene at stille strenge krav til miljøbeskyttelse, arbejdsmiljø, sundhed, gensplejsning, forbrugerbeskyttelse og dyrevelfærd,
- at principperne om åbenhed og aktindsigt føres ud i livet, samt
- at der indføres et nærhedsprincip og et princip om, at EU kun kan lovgive på de områder og kun i det omfang, der er udtrykkeligt fastlagt i traktaten.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 9).

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Charlotte Antonsen (V):

En meget vigtig opgave har optaget os i mange år, og det er den historiske mulighed for at hele Europa efter den kolde krig. Målet er, at EU i år under dansk formandskab kan byde velkommen til omkring 10 af ansøgerlandene fra Øst- og Centraleuropa.

Udvidelsen af EU har også spillet hovedrollen i de regeringskonferencer, vi i EU har gennemført de senere år. Der har været mange regeringskonferencer og mange traktatændringer. Det har været nødvendigt for at tilpasse EU til et langt større antal medlemmer. I dag er vi 15 medlemmer i det europæiske samarbejde. Senere i år er medlemskredsen, om alt går vel, vokset til 25 lande. Det siger sig selv, at systemerne, dvs. EU's traktater, nødvendigvis har måttet tilpasse sig disse nye tider.

Det store antal nye medlemslande samt mange nye politiske opgaver, vi skal løse i fællesskab, er også en del af baggrunden for den traktatændring, der nu lægges op til.

Kl. 18.40

Denne gang starter den åbne politiske diskussion om EU's fremtid heldigvis i god tid før regeringskonferencens start i 2004. Det såkaldte EU-konvent med repræsentanter for medlems- og ansøgerlande samt fra Europa-Parlamentet starter sit arbejde allerede her i foråret.

Debatten i konventet vil foregå i fuld åbenhed, så alle kan være med til at præge debatten og dermed udviklingen. Og det er jo lidt interessant, at hr. Keld Albrechtsen allerede har konkluderet, inden debatten er gået i gang. Jeg tror

ikke, at det er den stil, man skal benytte i EU, hvis man ønsker resultater, som alle kan blive enige om. Men det er jo klart, alt eller intet er altid vejen frem for hr. Keld Albrechtsen.

Tidligere har vi i forbindelse med traktatændringer prøvet den såkaldte vismandsmodel, hvor et par politikere i total lukkethed har gjort sig nogle tanker om EU's fremtid. Den model er tiden løbet fra, konventmodellen er langt bedre. Borgerne må med på råd også om de store spørgsmål om Europas fremtid.

I Europaudvalget vil vi gøre en meget stor indsats for at bidrage til, at der også bliver en god europæisk fremtidsdebat i Danmark. Det er vigtigt, at der er fuld åbenhed om hele processen. Også fagudvalgene her i Folketinget spiller en vigtig rolle, når vi skal sikre en bred og saglig debat. Vi vil i Europaudvalget arbejde på, at debatten når endnu længere ud. Her imødeser jeg et endog meget bredt politisk samarbejde, jeg inviterer i hvert fald til det, med henblik på at få engageret og inddraget danskerne så vidt som muligt.

Det er lidt tidligt i processen at komme med egentlige detaljerede programmerklæringer om, hvad vi vil nå på regeringskonferencen, men flere temaer er vigtige:

EU-traktaterne er meget uoverskuelige, der er brug for forenklinger. Der er behov for, at det kommer til at stå langt klarere, hvad vi kan og skal løse i fællesskab, og hvad det er, de enkelte lande klarer bedst selv.

I Venstre så vi gerne et egentligt kompetence-katalog med en klar opdeling af, hvad der er de enkelte landes opgaver, og hvad der skal løses i fællesskab. Især de mindre lande opnår størst indflydelse ved, at vi fastholder fællesskabsmetoden og initiativret til Kommissionen. Den politik, der fastlægges i EU-systemet, har alle, store som små lande, indflydelse på. Det er endda sådan, at de små lande har relativt mere indflydelse end de store lande. Alternativet, nemlig et mellemstatsligt samarbejde, kan let føre til, at de mindre skubbes til side. Det er ikke i dansk interesse i de spørgsmål, der er grænseoverskridende:

Spørgsmålet om overholdelse af menneskerettighederne står højt på dagsordenen ikke alene her i landet. I de nye demokratier i øst er overholdelse af menneskerettighederne fortsat en nyhed. Derfor er det klogt, at vi nu skriver

charteret om de grundlæggende rettigheder ind i selve Traktaten.

I det hele taget er der behov for at skabe enkelhed og overskuelighed ved at lave en fælles europæisk grundtraktat eller en forfatning, som nogle foretrækker at kalde det. Dermed skal der skabes klare og tydeligere rettigheder for borgere og medlemslande i forhold til EU's institutioner.

Jeg ønsker på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til

- at fremme en bred folkelig debat om Europas fremtid,
- at arbejde for, at der skabes enklere traktatgrundlag i et åbent og demokratisk europæisk samarbejde, hvor der skabes klarere og tydeligere rettigheder for borgerne og for medlemslandene i forhold til EU's institutioner,
- at arbejde for, at EU handler gennem de fælles institutioner for at sikre ligestilling mellem små og store lande,
- at arbejde for, at Kommissionens initiativret bevares,
- at arbejde for en klarere beskrivelse af arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene med udgangspunkt i principperne om nærhed og proportionalitet,
- at arbejde for at styrke de nationale parlamenters rolle i det europæiske samarbejde,
- at arbejdet i EU's institutioner sker i størst mulig åbenhed og under demokratisk kontrol, samt
- at arbejde for at forbedre den måde, hvorpå beslutningerne træffes i EU, således at et udvidet EU kan fungere effektivt og beslutningsdygtigt.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 10).

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Så har vi foreløbig to korte bemærkninger. Den første er til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Charlotte Antonsen hævder, at Enhedslisten konkluderede på forhånd. Det er jo ikke rigtigt. Det er jo faktisk derfor, at vi sendte et forslag.

Jeg må bare sige, at når det eneste, som den danske regering – åbenbart med støtte fra Socialdemokratiet – har at byde på, er en pose varm luft, hvor det eneste virkelig konkrete er, at Europa-Kommissionen skal bevare alle sine rettigheder og privilegier, så skal man være meget, meget optimistisk for ikke at konkludere på forhånd, det vil jeg sige.

Men lad os fortsætte debatten. Der var to konkrete punkter. Der var det med Kommissionen, der skulle bevare sin magt. Og så var der charteret, som man ville have indskrevet. Hvorfor ville man ikke bruge Enhedslistens forslag til formulering om charteret, hvor vi fastslår, at det ikke må underminere Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol? Der må være en grund til, at man ikke har ønsket at drøfte det med Enhedslisten.

Kan vi ikke få en forklaring på, hvorfor man vil underminere Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, for det må jo være det, der ligger i den formulering, man er blevet enig med Socialdemokratiet om?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg noterede med glæde, at europaministeren talte med meget stor varme om den åbenhed, der består i Europa-Parlamentet. Det er jo i virkeligheden den eneste åbne institution i hele EU-samarbejdet, sådan var det vist, at ordene faldt.

Jeg vil derfor gerne spørge europaministerens partifælle, fru Charlotte Antonsen, som også talte meget varmt om åbenhed, om Venstre er interesseret i at åbne den mest lukkede beslutningsproces i dette Folketing, nemlig den, der foregår i Europaudvalget?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jeg vil fastholde, at Enhedslisten konkluderer på forhånd med den stribe af forslag, der blev lagt frem her. Det er da klart, at regeringen hen ad vejen vil komme med forslag. Det er da klart noget, vi forventer. Men det er da lige så klart, at det er klogt, at man, når man nu har sat en meget langstrakt de-

bat i gang, så ikke møder op med alle de rigtige svar på forhånd.

I øvrigt er både Venstres og De Konservatives europapolitik jo klar for enhver, så det er jo ikke sådan, at vi har ændret synspunkter. Så man kan, havde jeg nær sagt, bare slå tilbage og se, hvad de to partier står for. Det har vi jo ikke ændret ved i konventet.

Jeg synes, det er klogt, at man starter debatten på en åben måde, og at man er åben over for, hvad andre har af synspunkter.

Med hensyn til EU-charteret mener vi bestemt ikke, at det skal underminere Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Det har vi aldrig nogen sinde drømt om. Vi synes, det er vigtigt, at man i EU-traktater understreger respekten for menneskerettigheder.

Det hænger sammen med de mange nye lande, som står foran en optagelse. Det hænger også sammen med, at mange beslutninger træffes i EU, og så er det da vigtigt, at man ikke i den beslutningsproces træder borgerne for nær, altså at man understreger, at der er nogle begrænsninger. Så vi mener, der er stort behov for at skrive det ind i EU-Traktaten, men vi har da ikke til hensigt at underminere menneskerettighederne i øvrigt. De er faktisk universelle, og det er FN's menneskerettigheder, der er udgangspunktet.

Kl. 18.50

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige: Der er allerede en mulighed i dag for, at man kan åbne dele af Europaudvalgets møder, og det er da noget, jeg godt vil give tilsagn om, at vi skal forsøge at gøre lidt oftere, for vi har ikke særlig ofte benyttet os af det. Det er klart, at der er noget med mandatgivning, som nødvendiggør, at man lukker dørene.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det forhold, at Enhedslisten har formastet sig til i god tid inden debatten at sende de øvrige partier og også regeringen et konkret forslag med en række punkter, tages altså nu som udtryk for, at Enhedslisten har konkluderet negativt på forhånd.

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om det er en rimelig måde at behandle tingene på. Det er jo ikke sådan, at regeringen og Venstre har orket at reagere på de konkrete forslag, som vi er kommet med. Sådan er det jo ikke.

Man har set, at vi er kommet med en række konkrete forslag, og så har man sagt: Nå, men så

er Enhedslisten negativ, fordi Enhedslisten kommer med de konkrete forslag.

Hvad er det for en måde at diskutere på, vil jeg spørge fru Charlotte Antonsen. Man har sagt, at man vil have en konkret debat på tværs af ja- og nejsiden. Så kommer nejsiden med en række konkrete forslag, og så får nejsiden at vide: I kan godt gå hjem, butikken er lukket, vi har ikke noget konkret at diskutere med jer.

Så vil jeg godt spørge: Hvorfor kunne man ikke støtte den formulering, vi havde om, at Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg skal være sidste instans i menneskerettighedsspørgsmål og ikke skal undermineres? Hvorfor kunne man ikke støtte det?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

I forbindelse med debatten efter den folkeafstemning, vi havde i år 2000 vedrørende euroen, hvor danskerne sagde nej til at fjerne vores forbehold, skete der det umiddelbart efter folkeafstemningen, at den daværende partileder for Venstre, hr. Anders Fogh Rasmussen, den nuværende statsminister, sagde, at nu var det meget vigtigt, at vi fik kigget på kompetencefordelingen i EU. At man skulle lave et kompetencekatalog.

Jeg genfandt også ordet i fru Charlotte Antonsens tale her for lidt siden, og vi kan også læse i europaministerens tale, at det er noget, man lægger vægt på.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Charlotte Antonsen – ud over de sådan fine ord om at det kunne være en god idé at lave en fordeling af kompetencen mellem EU og nationalstaterne: Hvad er så Venstres bud på, hvordan den kompetence skal fordeles? Har Venstre gjort op med sig selv, hvad der fremover skal være EU-stof, og hvad der fremover skal drøftes og vedtages i de nationale parlamenter?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes ikke, at fru Charlotte Antonsens venlighed skulle gå upåtalte hen. Jeg synes selvfølgelig, at fru Charlotte Antonsen skal have kredit, fordi hun taler om åbenhed, og jeg vil gerne appellere til, at Venstres ordfører beholder sin positive tilgang til åbenhed, når vi næste gang skal diskutere beretning i Europaudvalget.

Det har nemlig været sådan, at det har været meget vanskeligt at få åbnet nogen som helst dør på klem ind til processen i Europaudvalget.

Nu har vi måske chancen. Der er kommet nye toner fra en europaminister, der er meget interesseret i åbenhed.

Derfor synes jeg, vi skal give det håndslag til hinanden og også til den danske befolkning, at vi ønsker større åbenhed i den hjemlige beslutningsproces inden for EU. Jeg tror virkelig, at en selvstændig medvirkende grund til, at vi har meget EU-skepsis i Danmark, er, at befolkningen ikke kan gennemskue, hvad der foregår i de hjemlige EU-processer.

Derfor tror jeg, at vi kunne gøre sagen en god tjeneste ved at lukke meget mere op.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til fru Elisabeth Arnold: Nu har vi jo en europadebat her i stor åbenhed, og der er ikke et øje, der følger med. Der er jo ingen garanti for, at fordi man åbner dørene, er der straks interesse for sagen.

Vi vil gerne medvirke til, og det mener jeg også er muligt i dag, at man åbner under visse punkter i Europaudvalgets møder. Det har vi jo også forsøgt før i tidens løb. Men det er klart, at der er noget i forbindelse med mandatgivning, som forhindrer, at man åbner dørene.

I virkeligheden, hvis man sådan skulle have den helt åbne politiske proces, er det jo nærmere Ministerrådet, man skulle se på, når vi taler åbenhed. Det havde vi jo altså et fælles dansk forslag om ved sidste traktatændring, som jo desværre ikke blev vedtaget. Så jeg synes godt, at fru Elisabeth Arnold skulle være glad for Venstres venlighed i stedet for at være utilfreds med den.

Kl. 18.55

Hr. Keld Albrechtsen om menneskerettigheder: Det, hr. Keld Albrechtsen lægger op til, er, at man i realiteten ikke kan indskrive menneskerettighederne i EU-Traktaten, for der er jo ikke nogen garanti for, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol bliver sidste instans. Meget tyder i hvert fald på, sammen med den forhistorie, man har i international ret, at hvis man først har fået afprøvet sin sag på et niveau, går man ikke hen i en alternativ instans og får vurderet på samme niveau. Derfor kan vi ikke støtte den del af hr. Keld Albrechtsens forslag, ligesom der i det hele taget ikke er ret meget af hr. Keld Albrechtsens europapolitik, vi kan støtte.

Hr. Peter Skaarup om kompetencefordeling: Venstre har jo lavet et EU-udspil for et halvt år siden, i september måned, hvori også fremgår,

hvilke områder vi ønsker skal ligge nationalt, og hvilke områder der skal ligge i EU. For at nævne nogle af de områder, som fast skal blive i Danmark, er det finanslov, folkepension, uddannelse, folkeskole, trafikpolitik. Der er jo masser af de emner, vi beskæftiger os med her i huset, som EU ikke kan blande sig i.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det fru Elisabeth Arnold for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Den skal nok blive kort.

Jeg er slet ikke utilfreds med det svar, jeg har fået fra Venstre. Jeg synes, at vi skal holde fast i den her debat om åbenhed. Jeg vil i hvert fald holde fru Charlotte Antonsen fast på, at der er ønsker om åbenhed. Man er tiltalt af begrebet åbenhed. Jeg kan kun sige, at vi fra Det Radikale Venstres side ønsker mere åbenhed, og vi ønsker også, at Ministerrådets møder som hovedregel bliver åbne og kun kan lukkes i særlige tilfælde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Men så kan jeg forstå, at fru Charlotte Antonsen f.eks. ikke, som vi foreslår, vil være med til at bruge EU til at afskaffe fattigdom og skabe fuld beskæftigelse. Det vil man så ikke, det er en politisk melding, sådan er det.

Men det, jeg ikke forstår, er fru Charlotte Antonsens melding om, at hvis man har haft en menneskerettighedssag, og menneskerettighederne bliver fastlagt i EU, så er det EF-Domstolen. Så skal man altså ikke prøve det ved en anden instans på samme niveau. Jeg forstod, at det var på europæisk niveau, altså Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Men så er det jo nøjagtig så galt, som jeg frygtede, nemlig at man vil sætte Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ud af spillet som sidste instans i menneskerettighedssager, og så bliver Unionen sin egen dommer i menneskerettighedsspørgsmål.

Det er faktisk noget forfærdeligt noget, fru Charlotte Antonsen har rodet sig ud i. Jeg håber, at hr. Henrik Dam Kristensen senere kan forklare os, hvad det her går ud på. For vi har været meget omhyggelige med den her formulering og havde håbet, at et enigt Folketing kunne støtte den, netop for at der ikke skulle ske den underminering.

Det ser ikke så godt ud.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er også til diskussionerne om de europæiske menneskerettigheder: Jeg tror desværre, jeg er nødt til at sige, at det er værre, end hr. Keld Albrechtsen frygtede, og det siger ikke så lidt. Det er helt, helt, helt, helt centralt det her, og jeg tror snart, at europaministeren er nødt til at gribe ind.

Hvis man virkelig lægger menneskerettighederne ind i EU, har det to konsekvenser: Det ene er den geografiske udstrækning, der i dag rækker videre end EU, men hvor de fleste menneskerettighedssager i Europa faktisk findes. Det drejer sig om Tyrkiet, Rusland, Tjetjenien osv. De står pludselig udenfor, og det betyder en voldsom svækkelse af de europæiske menneskerettigheder, hvis man følger den model, at man putter det ind og oven i købet ikke vil anerkende, at der er en videre instans. Jeg håber meget, at det var usikre formuleringer, der gjorde, at Venstre landede dér. Det kan da vist ikke passe.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Keld Albrechtsen ønsker at benytte EU til at afskaffe fattigdommen. I Venstre mener vi, at man godt kan medvirke til at afskaffe fattigdommen via EU, fordi det bl.a. drejer sig om at styrke konkurrencen, så vi får bedre konkurrencevilkår i Europa og dermed kan medvirke til en positiv økonomisk vækst.

Kl. 19.00

Men i vores optik skal fattigdom altså ikke være et EU-anliggende. Det skal også være noget, Danmark selv kan bestemme over, så det er en anden grund til, at vi ikke kan stemme for hr. Keld Albrechtsens tanker.

Så er der menneskerettighedscentret: For det første ligger der jo ikke noget fast, og det er noget af det, vi skal til at diskutere i forbindelse med den nye traktat. Lad mig tage et eksempel, som måske kunne være en meget god metode, og som man kunne forestille sig kunne blive løsningen. Det er jo typisk enkeltpersoner, der vil rejse en sag ved Menneskerettighedsdomstolen, og så bliver det altså sådan, at hvis den pågældende person er borger i et EU-land, kan man vælge enten at rejse sagen ved EF-Domstolen eller ved Strasbourgdomstolen. Der er ikke nogen, der pålægger nogen, at det skal være ved EU, og det kunne altså være en mulighed. Men det er

da klart, at jeg ikke kan stå her og sige, hvad *løsningen* bliver, for der er jo ikke færdigforhandlet.

Menneskerettigheder er naturligvis universelle, og derfor er der ikke noget med, at man afskaffer Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol eller undergraver den. Netop som hr. Søvndal nævner, er der jo en stribe lande, der ikke er medlemmer af EU endnu, men som selvfølgelig skal have lov til at få prøvet deres sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Med hensyn til EU-borgere kan jeg forestille mig det, jeg lige har sagt, men nu får vi se. Vi får i hvert fald diskussionen i forbindelse med traktatændringen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg lagde mærke til, at det fremgik af fru Charlotte Antonsens svar, at Venstre har lavet et debatoplæg, og det kan jeg da også godt huske. Men vi skal bare huske, at nu er Venstre og De Konservative i regering, og det er, som om det forpligter lidt mere.

Jeg tror egentlig, at statsministeren tændte et lys, dengang han var i opposition, da han sagde, at nu skulle man lave et kompetencekatalog, hvor man definerede, hvad der var EU-stof, og hvad der var nationalt stof. Her tror jeg, han åbnede for en mulig brobygning mellem jasiden og nejsiden efter folkeafstemningen, og det var meget klogt, for den tidligere statsminister stod bestemt ikke som eksponent for noget brobygning. Men det kræver også, at det bliver fulgt op, og der kræves også mere end det, europaministeren sagde i sin tale, og derfor vil jeg godt spørge: Hvordan har Venstre og regeringen rent praktisk kæmpet for, at der kommer et kompetencekatalog i EU, og hvordan vil man gøre det i fremtiden? Det synes jeg vi savner et svar på.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Vi vil kæmpe for det ved at omtale det positivt og måske længere henne i processen komme med forslag til det.

Jeg ved altså ikke, hvor hr. Peter Skaarup vil hen. Det er klart, at vi står ved, at vi ønsker denne opdeling. Det kan godt være, at det ikke ender med et forkromet kompetencekatalog, men vi forestiller os, at det i hvert fald vil lykkes at få en klarere beskrivelse af, hvad der er EU's opgaver, og hvad der er nationale opgaver. Vi tror faktisk, at det, at man spiller ud med ønsket om et kompetencekatalog, måske kan være befor-

drrende for, at der overhovedet kommer en bedre opdeling, så det hele bliver mere enkelt og overskueligt for de enkelte borgere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Henrik Dam Kristensen som ordfører.

Henrik Dam Kristensen (S):

Med beslutningen i Laeken om at nedsætte et konvent er der givet startskud til og mulighed for, at vi kan få en bred europæisk debat.

Jeg synes, det skal roses, at konventet er nedsat i så god tid, at der virkelig bliver tid til debatten i perioden frem til 2004, når det næste topmøde afholdes. Den proces, man har tilrettelagt, vil jeg principielt gerne rose. Jeg vil også gerne rose, at man har valgt en form, hvor der stilles spørgsmål. Det kan selvfølgelig siges, at man kan styre processen via de spørgsmål, man har valgt, men det er meget bredt sammensatte spørgsmål, der er givet, så vidt jeg husker 59 spørgsmål. Det betyder i realiteten, at vi kan få en anderledes åben debat end den, vi så ofte har set i forbindelse med EU.

Jeg hæftede mig også meget ved, da jeg læste Laekenerklæringen, at den i realiteten starter med det, jeg godt vil kalde en selverkendelse. Der står:

Kl. 19.05

»Indadtil er der behov for, at EU's institutioner kommer nærmere på borgerne. Borgerne slutter ganske vist op om EU's vigtigste mål, men de kan ikke altid se forbindelsen mellem disse mål og den måde, som EU optræder på i dagligdagen. De kræver, at EU's institutioner bliver præget af mindre stivhed og træghed og mere effektivitet og gennemsigtighed. Mange mener også, at EU skal tage sig mere af de konkrete ting, der optager borgerne, og ikke i detaljer gribe ind i anliggender, som det ifølge sagens natur er bedre at overlade til medlemsstaterne og regionens valgte. Nogle opfatter det endog som en trussel mod deres identitet, men hvad der måske er endnu vigtigere: Borgerne finder, at der er alt for mange beslutninger, som træffes hen over hovedet på dem, og de ønsker en bedre demokratisk kontrol.«

Jeg synes faktisk, det er et flot selverkendelsescitater, som Laekenerklæringen har med. Det flugter meget godt med det, jeg ofte synes jeg har oplevet i den danske debat.

Det er afgørende, at vi bringer Europa tættere på befolkningen. Det er afgørende, at vi til stadighed diskuterer vore værdier, også fælles

europæiske værdier, hvad enten det handler om menneskerettigheder, social tryghed, eller hvad det nu kan være af de mange spændende dagsordener, vi har haft.

Jeg oplever en bredere og bredere erkendelse i den danske befolkning og også i de andre europæiske befolkninger af, at der er en række afgørende ting for vores hverdag, som kun kan forbedres, hvis vi er i stand til at træffe beslutninger i fællesskab. Helt indlysende er selvfølgelig terrorisme, men også med hensyn til international kriminalitet er der masser af eksempler på, at et enkelt land ikke har mulighed for at dæmpe op for den, men at en fællesskabsløsning kan gøre hverdagen tryggere. Vi har også de gode game ting, hvor vi har set værdien af og resultaterne af at lave fællesskabsløsninger: på miljøområdet, på fødevarerområdet, på forbrugerområdet osv.

Med hensyn til udvidelsen står vi foran at sikre, at vi får et fremtidens EU, som er i stand til at kunne håndtere, at der måske i løbet af et års tid er 10 lande mere i fællesskabet. Her bliver vi nødt til at give nogle svar på, hvordan vi politisk kan håndtere en sådan udvidelse af samarbejdet. Processen i Laeken startede tilbage i Nice, hvor man kom med de fem grundlæggende spørgsmål, og de er så blevet konkretiseret i Laeken.

Jeg synes, det er afgørende, at det er ord som åbenhed og demokrati og samarbejde, der er væsentlige dele af de spørgsmål, der skal svares på i konventet. Jeg synes også, den del, som handler om Parlamentets rolle og de nationale parlamenters rolle, er en spændende og vigtig vinkel, og jeg oplever lidt, at det samarbejde, der er skabt gennem COSAC, måske kan være med til at pege på nogle af de svar, der kan gives. Men hvordan sikrer vi, at vi ikke blot får et nyt politisk forum, som kommer til at ligge fjernt fra landenes egne parlamenter? Hvordan sikrer vi, at de nationale parlamenter i langt højere grad bliver inddraget i behandlingen af de politiske emner, som skal håndteres? Vi skal ikke have et tokammersystem. Vi skal have et system, hvor de nationale parlamentarikere er tættere på de politiske problemer og udfordringer, der skal løses i Europa.

For mig og for Socialdemokratiet er det også afgørende, at EU bliver i stand til at varetage den nye rolle i de globale udfordringer, som EU ganske enkelt nu har fået. Vi har set eksempler på, at EU er i stand til at håndtere dem, og den linje skal fortsættes.

Jeg skal slutte med at sige, at hvis konventet vil, kan det være i stand til at præge det europæiske samarbejde, og vi vil fra Socialdemokratiets side gå ind i arbejdet med et åbent sind.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu overrasker det mig dybest set ikke så fantastisk meget, at regeringen ikke vil arbejde for et program for fuld beskæftigelse og afskaffelse af fattigdom og en rigtig miljøgaranti. Men det overrasker mig dybest set, at Socialdemokratiet slet ikke vil forholde sig til et sådant forslag fra Enhedslisten.

Hvad er det egentlig, Socialdemokratiet vil bruge EU til? Jeg må indrømme, at det står ikke krystalklart på lystavlen efter hr. Henrik Dam Kristensens tale, men det hænder måske sammen med, at man har tilsluttet sig denne regeringsvedtagelse, som ærlig talt er lidt bovlam for nu at sige det direkte. Hvad er årsagen til det? Og vil hr. Henrik Dam Kristensen som medlem af konventet lade sig begrænse af denne fælles dagsorden? Så bliver det jo en tam forestilling i rollen som repræsentant for Socialdemokratiet i konventet.

Kl. 19.10

Så vil jeg også bede hr. Henrik Dam Kristensen forklare det med de europæiske menneskerettigheder og Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, for jeg tror ikke, der var ret mange af os, der var i stand til at forstå det, fru Charlotte Antonsen sagde.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Nu ved jeg jo ét hundrede procent sikkert, at hr. Keld Albrechtsen er meget velorienteret om den socialdemokratiske EU-politik, for jeg ved, at hr. Keld Albrechtsen har brugt meget af sin tid her i Folketinget til at følge med i den.

Vi har masser af visioner. Vi har mange ting, vi gerne vil, og beskæftigelsesdelen, Lissabonprocessen, er ting, som for den forrige regering var helt afgørende. Jeg tror, jeg med rette kan sige, at det ikke mindst var den forrige statsminister, som var dybt optaget af, at her har også EU en væsentlig rolle at spille, og det er selvfølgelig stadig en af vore visioner.

Jeg synes, man måske kunne vende det rundt og spørge: Hvor er det, hr. Keld Albrechtsen synes, at den vedtagelse, der er præsenteret, er så forfærdelig? Jeg synes faktisk, den giver nogle pejlemærker om, hvad det er, vi vil med de na-

tionale parlamenter: Vi vil have dem styrket, vi vil have åbenhed, vi vil have mere demokrati. Det er alle de plusord, som vi stort set altid synes er vigtige i den europæiske debat.

Den diskussion om menneskerettigheder skal jeg sådan set ikke rode mig ind i, for den var jeg ikke del af. Men jeg vil bare sige, at jeg synes, det er vigtigt, at charteret bliver en del af traktaten. For mig at se vil Menneskerettighedsdomstolen altid være her, og den kan man ikke erstatte ved at skrive noget som helst ind i nogen som helst traktat eller i noget som helst andet. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er der, og den er en garanti for dem, som har brug for det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Den vedtagelse, som regeringen har fremsat sammen med Socialdemokratiet, er plusord, vil jeg da godt erkende, men det er plusord uden indhold.

Jeg har nævnt, hvor der er konkret indhold: Kommissionen skal bevare sin magt, og så er der det problem med charteret, der skal ind, uden at det bliver fastslået, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke kan tilsidesættes af EF-Dømstolen. Jeg synes, det er meget enkelt, og derfor sendte jeg et forslag, også til hr. Henrik Dam Kristensen, som kunne sikre, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg ikke bliver undermineret. Jeg kunne forstå, at hr. Henrik Dam Kristensen også mener, at det ikke må ske, men hvorfor vil man så ikke være med til at vedtage det forslag? Det kan jeg simpelt hen ikke forstå.

Jeg havde håbet, at Socialdemokratiet ville have taget imod en fremstrakt hånd til at lave noget, der var offensivt og visionært og indholdsmæssigt, som handlede om miljø, om mennesker, om beskæftigelse, om bekæmpelse af fattigdom og ikke bare om procedurer og tom snak og institutioner.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg personlig og også Socialdemokratiet vil til enhver tid tage imod en fremstrakt hånd fra hr. Keld Albrechtsen og også gerne deltage i en dialog. Det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om. Men det er selvfølgelig lidt vanskeligt, når det, hr. Keld Albrechtsen har, i realiteten kun er nogle negative ord – ikke plusord, men negative ord om, at det er tomt, og det er indholds-

løst, og vi har i øvrigt ikke helt forstået den dybere mening med det, der diskuteres. Sådan må man nærmest forstå det, og det synes jeg ikke er helt fair. Jeg synes, at hvis man kigger på vedtagelsen, tager den fat på nogle afgørende punkter: åbenhed, demokrati, rettigheder for borgere og medlemslande og bevarelse af Kommissionens initiativret, som hr. Keld Albrechtsen er vendt tilbage til flere gange.

Men det betyder jo ikke, at debatten er slut. Det er bare et signal om, at vi er nogle, som ofte har oplevet, at hvis også små lande skal have styrke og power, er det ikke uden betydning, hvor Kommissionen står, og at Kommissionen har initiativret. Det betyder ikke, at diskussionen om initiativret er lukket. Vi står ved starten af en debat, som jeg tror, hr. Keld Albrechtsen og jeg og mange andre skal forsøge at præge i det år, der kommer. Jeg deltager i hvert fald gerne i den og ikke med nogen forudfattede meninger, som overhovedet ikke kan flyttes, men gerne i en lyttende position.

Kl. 19.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Henrik Dam Kristensen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det tilsagn er jeg meget glad for, og vi får jo brug for det, for hr. Henrik Dam Kristensen er jo det ene af Danmarks medlemmer af det konvent. Derfor er det vigtigt, hvis han på et eller andet tidspunkt fremlægger nogle konkrete forslag, som kan påvirke debatten.

Så har vi stillet ét konkret forslag netop med henblik på spørgsmålet om forholdet mellem EU's magt og rettigheder og medlemslandenes, nemlig at man ikke længere skal have den gummiparagraf. Det skal fremover være sådan, at Unionen kun kan vedtage lovgivning dér, hvor det udtrykkeligt står i Traktaten, at EU kan vedtage lovgivning. Det var et helt konkret bud på det, men det er ikke med i forslaget til vedtagelse. Det er ikke med hverken fra Venstre eller Socialdemokratiet, at der skal ske en sådan afgrænsning af kompetencen. Hvorfor er det ikke med? Det var jo et helt indlysende første skridt at tage. Der kan tages mange andre. Men det, jeg savner, er et konkret indhold i de ting, man siger fra flertallets side.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen rammer ned på et område, hvor man netop skal passe på med at være alt for skråsikker. Punkt 1, så er det rent faktisk efter min bedste overbevisning med i forslaget til vedtagelse, for der står, at »der skal arbejdes for en klarere beskrivelse af arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene med udgangspunkt i principperne om nærhed«, og det er vel et klart signal om, at der skal diskuteres på det her område.

Jeg tror ikke på, at man kan lave en klar kompetenceuddeling og sige: Nu har EU kompetence på det her område, og så tager nationalstaterne sig af alt andet. Jeg skal bare komme med to eksempler til hr. Keld Albrechtsen.

Vi kunne godt have lavet nogle firkantede holdninger på forbrugersikkerhedsområdet før BSE, men da så hele Europa fik kogalskab, var vi nødt til at erkende virkeligheden, og så var der en anden dagsorden omkring fødevarerikkerhed og forbrugerbeskyttelse.

11. september er vel et mindst lige så godt eksempel på, at hvis man havde en forudfattet mening, så blev man nødt til at revidere den.

Jeg tror, det lidt er at stikke befolkningen blå i øjnene, hvis man tror, man kan lave nogle klare aftaler her, som så gælder for lang tid frem, for det gør de ikke i en verden, der hele tiden forandrer sig. Men kompetencen skal vi da hele tiden diskutere, og EU skal ikke have mere kompetence, end der er fornuft i at give EU.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Peter Skaarup som ordfører.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti synes vi, det er godt, at vi får debatten her i dag, og vi siger tak til Enhedslisten for initiativet til at få debatten her forud for konventets arbejde og det arbejde, der fører frem til det, som nogle gerne vil have til at være en EU-forfatning. Andre er mere tilbageholdende med det ønske, må man nok sige, idet vi f.eks. anser det for meget problematisk, at man begynder at snakke om forfatning og dermed indirekte grundlov. Det kan vi ikke tilslutte os i Dansk Folkeparti, og det tror vi egentlig bliver rammen omkring debatten.

Vi er grundlæggende af den opfattelse, at det i den sidste ende skal være nationalstaterne, der styrer EU, og det skal være nationalstaterne, der har initiativretten, dvs. Ministerrådet og ikke

Kommissionen, en selvbestaltet, ikke folkevalgt regering, som styrer tingene. Det er ikke vores holdning. Det er grundlæggende imod vores principper.

Når vi ser på EU, så kan der da, som også hr. Henrik Dam Kristensen som Socialdemokratiets ordfører nævnte, være områder, hvor det kan være fornuftigt at lade EU have kompetencen. Altså f.eks. med hensyn til miljøområdet eller BSE, kogalskaben, der kan det være helt fornuftigt, at EU tager teten og skaber nogle ensartede regler i det handelsområde, som der er tale om. Ingen tvivl om det.

Men der kan så sandelig også være områder, hvor det er meget farligt at lade EU få kompetencen, hvor andre måske godt kunne have den holdning, at det kunne blive lidt bedre, hvis man fremover overgav kompetencen på det her område til EU. Mange snakker om, at det ville være vældig fornuftigt med skattepolitikken, og det var også en del af debatten i forbindelse med euroafstemningen, at det da kunne være vældig fornuftigt, hvis EU overtager den her kompetence, for så kan det da være, at skatterne i Danmark kan blive sat lidt ned, fordi vi har forholdsvis høje skatter.

Kl. 19.20

Der er ligeledes nogle, der mener, at på flygtningeområdet vil det være vældig fornuftigt, at EU overtager tingene, fordi så bliver vi lidt mere åbne eller lidt mere lukkede.

På sådan nogle områder har vi grundlæggende den opfattelse i Dansk Folkeparti, at overgiver vi først beslutningskompetencen på sådanne vigtige områder for vores nationalstat Danmark og i øvrigt også de andre lande, ja, så fører det i én eneste retning, og det er, at vi ikke fremover, hvis vi nu ikke synes, at EU gør det fornuftigt på det her område, kan fratage kompetencen igen.

Vi ved jo fra tidligere, at lige så snart man har givet EU kompetencen på et område, ja, så kan den ikke trækkes tilbage igen. Det er i hvert fald ikke set før i tiden, at man, når man har givet kompetencen, når man har vedtaget en traktat, hvor EU får øget kompetence, så efterfølgende kan trække den tilbage igen.

Derfor er det, vi skal være så utrolig varsomme også i det her konventarbejde med at sige: Nåh ja, det kan da godt være, vi kan få en lidt bedre skattepolitik lige i sekundet eller en lidt bedre flygtningepolitik eller en lidt bedre politik, når det gælder menneskerettigheder og det arbejde, som nogle mener skal sættes i gang her, der konkurrerer med Menneskerettighedsdom-

stolen. Det kan da godt være, at der er nogle, der kan have en opfattelse af, at det kan blive lidt bedre; men problemet er, at når vi synes, det bliver lidt dårligere i EU, så kan vi ikke trække kompetencen tilbage.

Derfor er det vigtigt, at vi bevarer kompetencen, og at vi i høj grad har et samarbejde på det mellemstatslige område. Det er vores ønske med hensyn til EU-samarbejdet.

Nu er så konventet nedsat, og vi synes egentlig, at der både i ministerens fremlæggelse her og også i Laekenerklæringen er mange gode indstillinger til de her ting, såsom øget nærhed, åbenhed, tættere samarbejde, tættere overensstemmelse mellem hvad der foregår i Danmark og blandt borgerne her, og hvad der foregår i EU-regi. Det lyder jo meget godt, må man sige.

Men spørgsmålet er, om det er mere end tom snak, som skal lokke os til måske at acceptere en ny traktat med et indhold, som vi ikke alle sammen er alt for glade for. Det ved vi ikke, men man kunne godt have den fornemmelse, når vi nu kender den danske debat, at det forslag til vedtagelse, der bliver fremsat fra partierne side her i Folketinget i dag, er lidt ligesom de tomme tønder, der buldrer mest.

Spørgsmålet er, hvor meget konkret nyt, hvor meget sund fornuft der egentlig er i det. Det er det, vi må efterprøve både her i dag, men også i det arbejde, som ligger i konventet, og det arbejde, som Folketinget fremover skal have frem mod kommende folkeafstemninger, eller hvad der nu kan ske i EU-debatten.

Vi synes nok, at konventet har fået en lidt dårlig start, må man nok sige, med ønsket om mammutstore lønninger til formanden, Valéry Giscard d'Estaing. Var det over 100.000, han ville have om måneden, skattefrit plus lejlighed og transport osv.? Vi synes, det er meget voldsomt. Og den skævvridning, som der også er i sammensætningen af konventets ledelse med en belgier, Dehaene, og en italiener, Giuliano Amato, som de to næstformænd, synes vi er problematisk. Hvor er Skandinavien? Hvor er den nordlige del af EU-samarbejdet med i ledelsen af konventet? Det synes vi er problematisk.

Men jeg skal sige grundlæggende, at vi selvfølgelig deltager aktivt på alle fronter, som vi har gjort indtil nu i debatten omkring EU, og det vil vi også gøre fremover. Derfor er det vores grundlæggende opfattelse, at Danmark skal være med, når nu konventet skal arbejde på så effektivt et plan som muligt.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg hæftede mig lidt ved bemærkningerne om, hvad der ikke skal gives af kompetence til EU. Jeg vil godt spørge: Hvad er egentlig Dansk Folkepartis kriterier for, hvor man skal give EU kompetence, og hvor man ikke skal give EU kompetence?

Når jeg spørger, er det også, fordi jeg forleden dag bemærkede en uenighed mellem hr. Peter Skaarup og mig, da vi deltog i en høring om erstatning til voldsofre. Der forstod jeg på hr. Peter Skaarup – men jeg kan jo blive korrigeret, hvis jeg tog fejl – at han var stærk tilhænger af, at man indførte fælles regler om erstatning til voldsofre på EU-plan. Altså et område, hvor der overhovedet ikke er nogen problemer af grænseoverskridende karakter, og hvor formanden for Nævnet vedrørende Erstatning til Voldsofre netop sagde, at man ikke så, at der var nogen problemer, der gav anledning til fælles EU-regler. Men der ønskede hr. Peter Skaarup altså at imødekomme et ønske om det og demonstrere en stærk vilje til, at her skulle EU sandelig have regler.

Og nu får vi at vide, at på områder, hvor der virkelig er grænseoverskridende problemer, der vil hr. Peter Skaarup ikke give EU kompetence.

Hvad er Dansk Folkepartis kriterier for tildeling af kompetence til EU egentlig?

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil allerførst gerne ønske hr. Peter Skaarup tillykke med pladsen i konventet. Han vil så glide ind i den uendelige række af grå jakkesæt, som skal befolke dette forum, og det kan vi da så glæde os over.

Jeg vil blot sige, at jeg konstaterer, at Dansk Folkeparti ikke vil have det, de kaldte en forfatning. Og så gik hr. Peter Skaarup videre med at sige, at Ministerrådet og ikke Kommissionen skal have initiativretten. Jeg går ud fra, at det var en fortalelse, men hvis det ikke var en fortalelse, vil jeg gerne vide, om det så betyder, at Kommissionen skal afskaffes? Kommissionens store berettigelse i dag består jo i at have initiativretten, og det har Ministerrådet ikke. Ministerrådet har afgørelserne, men det er Kommissionen, der har initiativretten. Hvis Kommissionen ikke skal have denne initiativret mere, hvad skal den så lave?

Det sidste spørgsmål relaterer sig til det, hr. Peter Skaarup sagde om, at der skulle meget mere magt til nationalstaterne, i virkeligheden skulle det være mellemstatsligt. Mellemstatsligt samarbejde har vi jo i forvejen i Europa i masser af sammenhænge, bl.a. i Europarådet, som i høj grad beskæftiger sig med menneskerettigheder og flygtningespørgsmål og også andre ting, og det kan vi jo så bare beholde i stedet for.

Derfor er spørgsmålet, om hr. Peter Skaarup ikke i virkeligheden mener, at EU er undværligt, at det skal afskaffes, fordi det ikke er den model, Dansk Folkeparti ønsker?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til hr. Lars Barfoed vedrørende voldsofre: Jeg tror, at hr. Lars Barfoed måske har overset et par ting i det, jeg sagde på den høring, for jeg sagde netop, at jeg mener, når det gælder retsområdet og også voldsoffererstatninger, at det afgørende omkring det er, at det grundlæggende skal være et nationalt spørgsmål.

Men jeg sagde også, at hvis man endelig skulle gøre noget, som der lægges op til i form af den grøn bog, der er lavet i EU-regi, så skulle man i hvert fald ikke vedtage faste, klare regler, men man skulle vedtage nogle minimumsregler. Alt så ikke regler, som i alle tilfælde skal gælde alle landene på et for mange lande meget højt niveau, men nogle regler, der i hvert fald sikrer, at der er et vist minimum for erstatninger, hvis man bliver udsat for overfald eller kriminalitet i området.

Men som udgangspunkt mener vi – for at sige det fuldstændig klart – at det er et nationalt anliggende at se på voldsoffererstatninger.

Når det gælder fru Elisabeth Arnolds bemærkninger omkring initiativretten, så siger det jo næsten sig selv, at med den holdning, Dansk Folkeparti har til de her ting, så skal vi ikke have en EU-regering, der ikke er folkevalgt, i form af Kommissionen. Så skal Kommissionen ikke som de eneste have initiativretten. Så skal det være sådan, at det er de nationale parlamenter, der via deres ministre kan pålægge initiativer i arbejdet.

Så vil jeg godt også til uddybning af vores synspunkter fremsætte et forslag til vedtagelse, der lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at det er vigtigt for Danmarks selvstændighed og respekten for den danske grundlov,

- at udviklingen af EU hen imod Europas Forenede Stater stoppes og vendes, så magten i stedet tilbageføres til nationalstaterne,
- at Kommissionen fratages initiativretten, så de forslag, der skal behandles, i stedet fremsættes af Ministerrådet,
- at arbejdet i EU's organer sker i åbenhed, og
- at enhver ny traktat – hvad enten den måtte være et resultat af konventets arbejde, eller der måtte fremkomme forslag med anden baggrund – straks skal til folkeafstemning i Danmark.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 11).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Der er korte bemærkninger fra hr. Barfoed og fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

For det første vil jeg sige, at jeg egentlig ikke synes, vi hørte hr. Peter Skaarup forklare særlig meget om det, jeg egentlig spurgte om, nemlig hvad der var Dansk Folkepartis kriterier for at tildele EU kompetence.

Kl. 19.30

For det andet takker jeg for præciseringen med hensyn til erstatning til voldsofre. Jeg havde nu hørt det sådan på høringen, at hr. Peter Skaarup var tilhænger af, at der skulle laves sådanne minimumsregler. Men der kan jeg jo så få bekræftet, når nu det skriftlige referat fra høringen kommer ud, at det ikke forholdt sig sådan.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

For en ordens skyld vil jeg lige sige, at min opfattelse fra mødet i mandags om erstatning til voldsofre af Dansk Folkepartis holdning til den slags ting var fuldstændig sammenfaldende med hr. Lars Barfoeds, og det er usandsynligt, at vi begge skulle høre så meget fejl.

Men jeg kan altså også konstatere, at det, jeg troede var en fortalelse, nemlig at Kommissionen skulle fratages initiativretten og denne skulle overgå til Ministerrådet, var så ikke en forta-

lelse, det var derimod en fast beslutning af Dansk Folkeparti.

Jeg vil derfor gerne spørge, om der overhovedet er noget, som EU skal beskæftige sig med efter den revolution, som Dansk Folkeparti nu foreslår, og som man vil arbejde for i konventet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til hr. Lars Barfoed og også til fru Elisabeth Arnold, som sådan set er lidt inde på det samme, nemlig hvad det egentlig er, EU skal beskæftige sig med, og hvad det er, Dansk Folkeparti mener, at EU skal beskæftige sig med:

Jeg tror egentlig, at både fru Elisabeth Arnold og hr. Lars Barfoed har fulgt den politiske debat så meget, at de to også godt ved, at vi grundlæggende har to ting, vi synes der er meget vigtige, at EU tager sig af. Den ene er selve handelssamarbejdet, altså at få et stort indre marked. Det er jo hele forudsætningen for, at danskerne i sin tid sagde ja til EF i 1972 og også løbende har været forholdsvis positive over for det.

Siden vil jeg sige, er et andet vigtigt emne kommet, nemlig miljøet, hvor det efterhånden er gået op for alle, at det er vigtigt, at man samarbejder hen over grænserne for at undgå miljøproblemer og forurening. Kan vi ved at hjælpe mod forureningen i det gamle Østeuropa bag Jerntæppet redde noget ordentligt miljø til os alle sammen her i Europa og i verden, jamen så skal vi da gøre det, og det kan da være utrolig vigtigt, at EU samarbejder på det her område. Vi kan måske i virkeligheden redde mere miljø via EU, end vi kan redde miljø i det danske Folkeeting ved at lave nogle små ændringer i vores miljøpolitik.

Derfor har EU et vigtigt grænseoverskridende samarbejde på miljøområdet og på handelsområdet, og det skal vi udbygge, og vi skal koncentrere os meget om de områder i stedet for at finde på alle mulige nye ting, EU skal beskæftige sig med.

Der er det jo, at kompetencekataloget er afgørende, og jeg forstår ikke, hvorfor man er så ked af at lave et kompetencekatalog fra den danske regerings side og forelægge de øvrige EU-lande det. Det synes jeg ville være en meget god opfølgning af det, som statsministeren sagde, da han var i opposition, nemlig at man skulle lave sådan et kompetencekatalog.

Det allerførste punkt i kompetencekataloget kunne jo f.eks. være, at forfatningsspørgsmål, konstitutioner, grundlov, er nationale spørgs-

mål, i stedet for at EU nu skal til at lave en grundlov. Hvad er behovet for, at EU skal have en slags grundlov, en EU-forfatning? Hvordan skal borgerne følge med, hvis det også styres fra Bruxelles.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Elisabeth Arnold for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Skaarup.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er da rigtigt, at der er mange af os, der har fulgt med i europadebatten længe og derfor godt ved, hvad Dansk Folkeparti mener. Men nu er det jo faktisk sådan, at hr. Skaarup også repræsenterer mig, når hr. Peter Skaarup sidder nede i konventet og skal udarbejde visionerne for det kommende Europa.

Jeg bliver derfor til sidst nødt til at spørge hr. Peter Skaarup, som går ind for, at man skal samarbejde om grænseoverskridende problemer, og det gælder altså f.eks. handelssamarbejdet, og det gælder også miljø-samarbejdet, om Dansk Folkeparti slet ikke mener, at man skal samarbejde om sådan noget som f.eks. grænseoverskridende kriminalitet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Skaarup, og derefter går vi helt givet videre i ordførerrækken til hr. Barfoed.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo det sædvanlige, vi ligesom får i de her debatter, hvor man nok ikke rigtig vil forstå, hvad der er op og ned i de her ting.

Kl. 19.35

Altså selvfølgelig skal vi samarbejde om grænseoverskridende kriminalitet. Selvfølgelig skal vi samarbejde i kampen mod terror. Der er ikke nogen herinde i Folketinget, der ikke mener vi skal det. Spørgsmålet er bare: Er EU det rigtige sted at lægge sådan nogle opgaver, eller er det f.eks. NATO, der skal bekæmpe terror? Det vil jeg jo sige det er.

Er det ikke sådan med f.eks. vigtige beslutninger, at der er masser af organer, der tager sig af de ting? Er det ikke FN, der bør tage sig af flygtningepolitikken sammen med nationalstaterne? Jeg forstår ikke rigtig, hvorfor det her med »Hvorfor skal vi ikke samarbejde?« er nøgleordet, for vi samarbejder jo på livet løs.

Spørgsmålet er bare: Skal vi samarbejde på en måde, hvor vi giver EU overnational kompetence på de her områder? Altså at man kan vedtage ting hen over hovedet på borgerne, uden at vi har den indflydelse, vi gerne vil have. Det er dér, jeg mener, at vi skal stå af. Vi skal lade det være op til et samarbejde, men ikke en union.

Lars Barfoed (KF):

Det er godt, at vi nu får en åben debat om EU's fremtidige udvikling, og at vi får debatten på et tidspunkt, hvor alt ligger åbent, hvor der er plads til at stille nye forslag, komme med nye ideer, vurdere dem, drøfte dem og drage vores konklusioner.

De gange, vi tidligere sådan for alvor har drøftet EU i Danmark, har det været op til en folkeafstemning, hvor afstemningstemaet lå fast, og hvor der kun var plads til at sige ja eller nej. Sådan er det ikke nu.

EU's nye traktatgrundlag skal først besluttes formentlig i 2004. Derfor er der nu plads til en bred og folkelig og åben debat, og det er netop også det, som Laekenerklæringen lægger op til. En åben debat skal ikke kun forstås som en bred offentlig debat. Åbenheden skal i denne sammenhæng også forstås sådan, at vi gerne skulle kunne lytte til hinanden og bygge bro i den danske befolkning, så vi forhåbentlig kan finde en fællesnævner, som størstedelen af befolkningen kan bakke op om.

Derfor skal vi også være forsigtige med allerede nu at låse os for fast på vores synspunkter. Den Europæiske Union er skabt for at sikre stabilitet og fred i vores del af verden, altså i Europa. Det er først og fremmest sket ved at etablere et tæt økonomisk samarbejde mellem de europæiske stater og udvikle et fælles indre marked, så vores økonomier er tæt forbundne med hinanden. Det er samtidig med den stigende internationale konkurrence også noget, der er helt afgørende for at sikre europæernes fremtidige velstand.

I Det Konservative Folkeparti har vi altid været stærke tilhængere af Den Europæiske Union, også dengang det hed De Europæiske Fællesskaber. Det er et forpligtende samarbejde mellem en række europæiske nationer, der har sikret, at demokratiet også kan fungere imellem landene.

I EU har vi som et mindre land mulighed for at få medindflydelse på de store beslutninger, der træffes i Europa, og som har betydning for os alle sammen. Derfor er det først og fremmest

mindre lande som Danmark, der har høstet de helt store fordele ved Den Europæiske Union.

I Det Konservative Folkeparti lægger vi meget vægt på den store betydning, som udvidelsen af EU med de øst- og centraleuropæiske lande vil have. Den vil yderligere stabilisere den europæiske udvikling og sikre fred i vores del af verden, og det bidrager i sidste ende til europæernes og dermed også danskernes velstand. Men samtidig bliver det jo en udfordring.

Netop fordi vi konservative altid har været stærke tilhængere af EU, føler vi også en særlig forpligtelse til at bidrage konstruktivt til, at fællesskabet fungerer så godt som muligt, og derfor vil man ikke se konservative i forsvarsposition, hver gang nogen kritiserer noget, der har med EU at gøre. Tværtimod vil vi være de første til at være kritiske, hvis der er noget, der kan gøres bedre eller ikke gøres godt nok.

Som konservative er vi også optaget af at sikre den enkelte størst mulig frihed, og vi vender os imod unødvendig centralisme. Det gælder også i forhold til EU, og derfor er vi konservative tilhængere af nærhedsprincippet. Der skal altid være stærke og vægtige grunde til, at medlemslandene giver EU kompetence.

Kl. 19.40

På den anden side er det vigtigt, at EU får kompetence, når det drejer sig om at få det indre marked til at fungere så effektivt som muligt og i øvrigt, hvor der er grænseoverskridende problemer, der bedst løses i fællesskab.

Derfor er der områder, hvor vi er åbne over for det, nogle kalder mere union. Mere union kan der være brug for, hvor der er gode grunde til det. Vi vil gerne have en stærk union på en række områder. Men samtidig vil vi også gerne overveje, hvordan nærhedsprincippet kan styrkes, og hvordan der kan skabes en bedre afklaring af, hvad der er EU-sager, og hvad der er medlemsstaternes egen kompetence.

For os konservative drejer det sig altså om at finde en balance mellem på den ene side på nogle områder at styrke EU's beslutningskraft og effektivitet og på den anden side at skabe en mere klar arbejdsdeling og styrke nærhedsprincippet.

Alt det bliver endnu mere væsentligt, når EU i de kommende år udvides med op mod 12 nye medlemslande. Det er klart, at i en så meget større union vil der blive stillet endnu større krav til effektive beslutningsprocesser, men samtidig til, at der er en fornuftig arbejdsdeling mellem EU og medlemsstaterne.

Samtidig er der behov for at skabe mere åbenhed og gennemsigtighed i beslutninger og beslutningsprocesser i EU, og det ligger i naturlig forlængelse både af nærhedsprincippet og ønsket om at styrke åbenheden, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i EU-arbejdet. Vi bør bl.a. undersøge muligheden for at etablere et forum, hvor repræsentanter for de nationale parlamenter kan deltage i beslutningsprocessen, ikke mindst for at sikre at nærhedsprincippet overholdes.

Jeg håber, at debatten i de kommende år ikke mindst her i Danmark vil blive en seriøs og nuanceret debat, og som jeg sagde indledningsvis også en debat, hvor vi forholder os åbne og fordomsfri over for de ideer og argumenter, der kommer frem.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg husker jo Det Konservative Folkepartis oprindelige kongstanke, kan man vist godt sige, Gud, konge og fædreland. Jeg vil jo nok sige, at vi er i en situation her i år 2002, hvor vi kan læse, at regeringen og ministeren i sin tale ikke er bange for ord. Som der står på side 5, siger regeringen, at det ikke er afgørende, om det skal hedde en forfatning eller en grundtraktat.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge hr. Lars Barfoed, om De Konservative slet ikke ser nogen problemer i, at man laver en grundtraktat eller en forfatning på EU-plan, og hvor ser Det Konservative Folkeparti den danske grundlov i den debat? Skal den bevares, eller kommer der noget, der erstatter den?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil straks ile med at berolige hr. Peter Skaarup: Vi konservative vil ikke blot bevare både Gud, dronning og fædreland, vi vil også bevare den danske grundlov. Det kan hr. Peter Skaarup være rolig for.

Jeg tror, at hr. Peter Skaarup overser en væsentlig ting, og det er, at hvis man netop ønsker at sikre nærhedsprincippet og sikre en klar arbejdsdeling mellem EU og medlemslandene, er det lige præcis sådan noget, man kan få fastlagt i noget, man kunne kalde en grundtraktat, en forfatning eller en forfatningsstraktat – ordene er jo sådan set ligegyldige, det afgørende er indholdet af det. Men vores opfattelse er også, at i princippet skal EU fortsat være – vi kunne kalde det, hvis vi skal blive i de her lidt uklare begreber,

men lad mig bare sige det alligevel – en konføderation.

Vi ønsker ikke en føderation. Vi ønsker stadig væk, at EU består af suveræne stater, hvor det er staterne, der giver EU kompetence, og vi ønsker også at fastholde legalitetsprincippet i EU.

Så vi holder helt fast på alle de ting, men er ikke bange for de ord. Vi interesserer os for indholdet af traktaterne og ikke for, hvad man kalder dem.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Der er jo nok nogle, der husker De Konservatives tidligere formand, Poul Schlüter, der på et tidspunkt i den her meget ophedede debat op til en traktatændring i 1992, Maastrichttraktaten, sagde, at unionen var stendød. Nu sidder vi altså med en union i dag.

Kl. 19.45

Jeg hørte hr. Lars Barfoed sådan, at hr. Lars Barfoed sagde, at en EU-forfatning, der går ind og konkurrerer med den danske grundlov og begynder at varetage ting, som er beskrevet i den danske grundlov, ikke kommer til at ske, det projekt er stendødt. Men kan vi stole på, at hr. Lars Barfoed også vil sørge for, at der bliver fulgt op på det, at der ikke kommer noget, der angår rettigheder, der angår principper, som egentlig er beskrevet i den danske grundlov, som så fremover skal varetages af EU?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen. Og nu har jeg også set, at fru Elisabeth Arnold ønsker en kort bemærkning. Det får hun naturligvis.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det var interessant med hr. Lars Barfoeds programklæring om grundloven, for der er jo mange juridiske eksperter, der har fastslået, at med den kompetenceoverladelser, der allerede er sket, er grænserne nået for, hvad man kan gøre uden at lave en regulær grundlovsændring. Jeg går ud fra, at hr. Lars Barfoed er enig med den række af juridiske eksperter, der har den bedømmelse.

Vi kan ikke gå længere uden at bruge den regel i grundloven, der handler om ændring af grundloven, altså § 88. Det er ikke nok bare at holde en folkeafstemning næste gang. Det vil jeg gerne høre om hr. Lars Barfoed er enig i.

Hvis han ikke er enig i det, går det jo bare, ligesom det plejer, at man kommer med et forslag, som man så gennemfører, selv om det faktisk indebærer en reel ændring af grundloven.

Men kunne hr. Lars Barfoed uddybe den konservative position i forhold til grundloven?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil blot sige til den konservative ordfører, at han skal tage spørgsmålet fra hr. Peter Skaarup om Schlüters gamle citat ganske let. Det var jo som bekendt ikke i 1992, men i 1986, Schlüter sagde det – det gjorde han i forbindelse med afstemningen om den såkaldte fællesaktpakke.

Hvis Poul Schlüter havde sagt i 1986, at om 3 år falder Berlinmuren, om 5 år er Sovjetunionen brudt sammen, om 8 år har vi tre nye medlemslande i NATO, om 10 år har vi 10 nye demokrater i Europa, så ville alle have sagt, den mand er gal. Så svært er det at spå om fremtiden.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Keld Albrechtsen spørger, om der skal en grundlovsændring til næste gang. Det er jo et meget upræcist spørgsmål, for vi ved jo ikke, hvad det er, vi skal tage stilling til næste gang. Vi er jo kun ved begyndelsen til konventets arbejde, og derfor er det jo helt umuligt at sige noget som helst kvalificeret om, hvad der skal til næste gang. Det kan være, at det er små ændringer, som ikke engang indebærer en folkeafstemning. Det kan være, det er noget, der kræver en folkeafstemning. Man kan jo teoretisk forestille sig alt, også grundlovsændringer. Jeg tror nu ikke, vi når dertil. Men det spørgsmål er umuligt at besvare, når man ikke ved, hvad det er, det drejer sig om. Vi ved ikke, hvad det er, vi skal tage stilling til.

Må jeg sige til hr. Peter Skaarup, som spørger, om jeg nu mener, at der er noget af det, der er grundlovsreguleret, der fremover skal overføres til EU: Det ved jeg heller ikke om man kan svare særlig præcist på, for grundloven er jo meget rund i nogle forskellige formuleringer. Jeg har f.eks. noteret mig, at der i grundloven står noget med, at alle har ret til arbejde.

Så har jeg også noteret mig, at hr. Keld Albrechtsen mener, at man nu i EU skal indføre et konvergenskriterium, noget om, at vi skal bekæmpe arbejdsløsheden, vi skal have fuld beskæftigelse. Det vil altså sige, at noget, som egentlig er omtalt i grundloven, skal EU nu til at

tage sig af, og det skal endda indføres i konvergenskriterierne.

Allerede det viser jo, hvor diffust det er at tage stilling til sådan nogle spørgsmål. Man kan ikke generelt sige, at fordi noget er omtalt i grundloven, kan det ikke også omtales i EU, selvfølgelig kan man ikke det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er et interessant svar, hr. Lars Barfoed kommer med, for der er jo faktisk i det forslag til vedtagelse, som et flertal af partierne har fremsat, også Det Konservative Folkeparti, helt præcis et forslag om, at EU-charteret om de grundlæggende rettigheder indskrives i Traktaten.

Kl. 19.50

Der er juridiske eksperter, der har sagt, at man godt kan vedtage charteret som en politisk erklæring, sådan som det allerede er sket, uden at det kræver en ændring af grundloven, men hvis man indskrifer det som en juridisk bindende del af en forfatning, så er vi derhenne, hvor grundlovsspørgsmålet bliver aktuelt. Det var derfor, jeg spurgte hr. Lars Barfoed, om han var enig i den bedømmelse, at vi er nået derhen, hvor grundlovsspørgsmålet er aktuelt, det er lige præcis, fordi det er en del af det forslag, man selv har fremsat. Det er jo sandsynligt, at det kommer ind, så må man også gøre sig klart, om det er en grundlovsændring, man stiler imod, for det må det vel være, hvis det skal gå efter bogen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Når man har fulgt den debat, der har været om EF og EU i Danmark, synes jeg, at de, der har været meget aktive fortalere for, at vi skulle være med hele vejen, og at vi skulle integrere landene i EU-samarbejdet, har manglet ærlighed. Man har manglet at sige til borgerne, til danskerne: Det er det her, det går ud på.

Det har været problemet, og det synes jeg egentlig også er et udtryk for det, som hr. Lars Barfoed siger – eller rettere ikke siger i sit svarindlæg her. Der er ingen ærlighed til at sige, at det da er et problem for Danmark, at nogle EU-lande vil have en EU-forfatning, som skal beskæftige sig med alle de her ting. Vil man ikke godt være ærlig og sige, at det ikke kan være i dansk interesse at indføre sådan en EU-forfatning, og at vi skal bekæmpe det?

I stedet for kommer der sådan nogle forblommede ord om, at, »ja, men regeringen ser ikke nogen problemer i det, hvis det bliver sådan og sådan«, altså lidt a la det, som Schlüter i sin tid sagde: »Unionen er stendød«, hvor det ikke holdt. Problemet er, at det her ikke holder, det holder nemlig ikke. Der bliver formodentlig en EU-forfatning på et tidspunkt, og hvis ikke Danmark opper sig og kæmper imod, så kommer den, og der synes jeg ikke, jeg kan mærke nogen som helst modvilje, kamp, hos De Konservative imod det her, man spiller mere eller mindre med.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Må jeg først sige, at jeg ikke tror, at hr. Peter Skaarup har læst ordentligt på forslaget til vedtagelse, for dér er charteret ikke omtalt. Der står noget om klarere og tydeligere rettigheder til borgerne, det er jo noget helt andet, men charteret er ikke omtalt.

Det med en forfatning er jo en interessant diskussion, men hr. Peter Skaarup må jo give mig ret i, at begrebet forfatning kan man forstå på mange måder, og det er ikke at tale uden om. Tværtimod er det at føre en mere nuanceret debat end den, hr. Peter Skaarup har lyst til at føre.

F.eks. opfatter man det jo i Tyskland sådan, at en forfatning er en beskyttelse af delstaterne, forbundsstaterne; det er en beskyttelse af delstaterne, at der er en forfatning, der klart tilkendegiver, hvor grænserne mellem forbundsstaten og delstaterne går, når det gælder kompetence. Derfor kan en forfatning jo udmærket, afhængigt af, hvad der står i den, være en beskyttelse, f.eks. af nærhedsprincippet.

Så det ville jo være helt forkert, hvis man stod her og sagde – som jeg forstår at hr. Peter Skaarup gør sig til talsmand for – at man er imod en forfatning, eller at man er for en forfatning. Det kommer da an på, hvad der står i den.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det bliver hr. Søvnald som ordfører.

Hr. Skaarup har haft tre korte bemærkninger til hr. Barfoed, og dermed er antallet udtømt.

Villy Søvnald (SF):

Der er store europæiske dagsordener i øjeblikket. De vigtigste spørgsmål er efter SF's opfattelse EU's udvidelse og Europa som modvægt mod den amerikanske dominans på verdensscenen.

Politik drejer sig om evnen til at prioritere de vigtige spørgsmål, og den vigtigste dagsorden, vi ser for os lige nu, hedder som overskrift: Hvordan sikrer vi en hurtig og retfærdig udvidelse med ansøgerlandene uden A- og B-medlemslande, og uden at Sølvtæppet gennem Europa fastholdes og cementeres?

Det drejer sig om ansøgerlandenes borgeres ret til at søge arbejde, også i de nuværende medlemslande; det drejer sig om, at de nuværende medlemslande får ryddet op i de eksisterende landbrugsstøtteordninger og sikrer, at de nye medlemslande får deres del af nye landbrugsordninger og ikke de 10-årige overgange, der diskuteres p.t.; det gælder i forhold til den nye fordeling af de strukturmidler, der selvfølgelig skal flyttes til de lande og de regioner, der er de nye fattige, mindst begunstigede efter EU's udvidelse.

Kl. 19.55

Den næste vigtige dagsorden er at sikre et stærkere udenrigspolitisk samarbejde i EU med særlig vægt på menneskerettigheder og demokrati, miljø og udvikling som en modvægt mod den totale amerikanske dominans på verdensscenen, specielt i en periode, hvor USA i stigende grad opsig internationalt samarbejde til fordel for at varetage rent amerikanske interesser. Det gælder i forhold til FN, det gælder i forhold til miljø, det gælder i forhold til udvikling, det gælder i forhold til bekæmpelse af fattigdom, det gælder i forhold til, at USA »vil godt selv« på de helt centrale sikkerhedspolitiske spørgsmål osv.

Det er alt sammen områder, hvor EU i dag optræder langt mere progressivt end USA. Vi vil presse på for at forstærke Europas frigørelse fra lillebrorrollen i forhold til USA. Ikke for at EU skal overtage rollen som en traditionel stormagt, men netop for at sikre en europæisk progressiv rolle i verden.

Derfor er det for SF også mere spændende at diskutere indholdet frem for formen. Europaministeren sagde, at konventet skal diskutere procedure, ikke substans – altså politisk indhold – hvis jeg fik det noteret rigtigt. Det er jeg uenig i. Konventet er i øvrigt frit til at diskutere de spørgsmål, som konventet vælger at diskutere.

Den afgørende debat i Europa er en politisk debat om, hvor man synes Europa skal bevæge sig hen. Ud over debatten om udvidelsen og debatten om at sikre et stærkere udenrigspolitisk samarbejde i EU har vi nogle dagsordener, der drejer sig om miljø, afskaffelse af landbrugsord-

ninger, afvikling af skadelige stoffer i vores dagligdag, en fremsynet energipolitik, der bygger på nogle af de ting, den forrige danske regering stod for i modsætning til den nuværende, forbrugerrettigheder i forbrugerpolitikken, transportpolitik osv. Så drejer det sig for os om solidaritetsområder som social sikring, sikring af et højt beskyttelsesniveau på arbejdsmiljøområdet osv., osv. Og så drejer det sig selvfølgelig også om demokratidiskussionen og konventdiskussionen.

Men jeg synes, det er afgørende, at den europæiske debat i langt, langt højere grad kommer til at dreje sig om substans, om indhold, om de afgørende politiske skillelinjer. Det er også derfor, at vi så vil adskille os i forhold til de højrenationale, der har en ypperlig repræsentant i hr. Peter Skaarup, som bliver konventmedlem sammen med de andre højrenationale, vi har i Europa, Le Pen, Jörg Haider osv. Det er jo en helt anden tilgang til EU.

Derfor er diskussionen om et kompetencekatalog også langt sværere, end den lyder. Vi er tilhængere på afgørende områder såsom et udenrigspolitisk samarbejde, et stærkere miljøsam arbejde, stærkere solidaritet, et langt stærkere og mere forpligtende europæisk samarbejde. Det er, fordi vi er et venstrefløjsparti, der er optaget af de spørgsmål. Hr. Peter Skaarup som højrenationalismens ypperste repræsentant i Danmark er selvfølgelig optaget af en ganske anden dagsorden. Men det er der ikke noget underligt i, det er, fordi politik skiller efter anskuelser.

For at understrege, at det er en politisk dagsorden, det drejer sig om, skal jeg på vegne af SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til frem til næste regeringskonference at arbejde for,

- at sikre udvidelsesprocessen med ansøgerlandene uden forsinkelse og på retfærdige vilkår,
- at sikre et forstærket europæisk udenrigspolitisk samarbejde med særlig vægt på menneskerettigheder, demokrati, miljø og økonomisk udvikling som en modvægt imod den amerikanske dominans,
- at sikre et forstærket samarbejde om ikke-militær sikkerhedspolitik som en modvægt imod militariseringen af sikkerhedspolitikken,

- at arbejde for større åbenhed, demokrati og gennemsigtighed i beslutningsprocesserne, og
- at styrke politiske tiltag som modvægt imod spekulation, miljømæssig og social dumping.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 12).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kl. 20.00

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, SF's ordfører holdt et godt indlæg, hvor der var meget kød på i den forstand, at man jo helt klart ønskede at diskutere substans i stedet for form. Det vil jeg synes er et hævderdigt synspunkt at have.

Men det er vel ikke helt ligegyldigt, hvordan formen for EU's beslutninger og EU's struktur udvikler sig i løbet af de år, der kommer fremover, hvor vi får en kraftig udvidelse? Derfor vil jeg gerne spørge hr. Villy Søvndal, om han ikke er enig i det forslag til vedtagelse, som er fremsat af et flertal herinde, netop at man skal have et enklere traktatgrundlag, så det bliver forståeligt og læseligt for befolkningerne, at man f.eks. sikrer sig ligeværdighed mellem små og store lande, og at man sikrer sig, styrker de nationale parlamenters roller? Det var der ikke noget af i SF's forslag til vedtagelse, så vidt jeg kunne høre.

Jeg vil blot gerne høre nogle tilkendegivelser med hensyn til, om formen da er fuldstændig ligegyldig?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Nej, det synes jeg bestemt ikke den er, og det var heller ikke en afvisning af den formmæssige diskussion. I sagens natur er man nødt til at tage den formmæssige diskussion i forhold til den udvidelse, man står over for, men også i forhold til de meget kringledede beslutningsstrukturer, der er i EU.

Til gengæld er der ekstremt meget behov for at dreje Europapolitikken til i langt, langt højere grad at dreje sig om indholdet. Jeg har intet ønske har om at blive taget til indtægt for synspunkter, der bare minder om Dansk Folkepartis synspunkter i Europapolitikken. På afgørende

punkter er det vidt forskellige positioner, vi har. Vi ønsker et stærkt forpligtende samarbejde på nogle politiske punkter, fordi vi ønsker at trække Europa i progressiv retning.

Vi er lidt usikre med hensyn til, hvad der ligger i formuleringen om de forenklede beslutningsprocesser og traktatgrundlaget, i hvor høj grad det drejer sig at bevæge sig til flertalsafgørelser, på hvilke områder og sådan noget. Men det er jo noget af det, vi har god tid til at diskutere parallelt med konventet, og jeg kan godt love, at SF vil være meget aktiv i processen parallelt med konventet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg skal undlade at kommentere de mere mystiske bemærkninger i hr. Villy Søvnalds tale om højrenationale og sådan noget, men spørge hr. Villy Søvnald, om hr. Villy Søvnald mener, at SF har skiftet kurs eller er på vej til at skifte kurs i EU-politikken.

Der har været en del debat i pressen om det, og jeg synes da, der var ting i det, som hr. Villy Søvnald sagde, som var lidt anderledes end den måde, SF normalt plejer at sige den slags ting på. Jeg kunne egentlig også godt tænke mig at spørge hr. Villy Søvnald: Betyder det eventuelle kursskift, at SF nu går ind for at afskaffe et eller flere af de forbehold, Danmark har i forhold til traktaterne?

SF var jo med til at stemme imod og arbejde for det nej, det blev i 2000, når det gælder forbeholdet med hensyn til det monetære samarbejde, med hensyn til ØMU'en, men jeg synes, jeg kan høre en opblødning på en eller anden vis. Så kunne hr. Villy Søvnald ikke forklare: Hvor står SF egentlig henne nu, når det gælder de fire forbehold?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er rigtigt, at jeg karakteriserede Dansk Folkeparti som et højrenationalt parti. Det mener jeg sådan set det er. Det mener jeg slet ikke der er debat om, og derfor ender vi forskellige steder i europapolitikken.

Kl. 20.05

Til forbeholdsdiskussionen vil jeg bare sige, at jeg har ikke nævnt forbeholdene i dag. Det er, fordi jeg kan godt forstå det der påtrængende sikkerhedsbehov, nogle mennesker kan have for en diskussion om trykke emner, så at sige. I mit

hovede er de store europapolitiske spørgsmål dem, jeg har forsøgt at remse op. Og så er det sådan dansen omkring nogle uforløste længsler – man kender det også fra det private liv – som ofte optager rigtig meget tid.

Jeg synes, det afgørende i øjeblikket er at kaste diskussionen ind i de store europæiske spørgsmål – og det er derfor, jeg lavede det oplæg, jeg lavede, og det forslag til vedtagelse, jeg fremsatte – og så lade de uforløste længsler vente til et tidspunkt, hvor vi har klaret nogle af de lidt større problemer. Jeg har også forstået, at det er regeringens position, og derfor synes jeg, der er vigtigere dagsordener end forbeholdene.

Hr. Peter Skaarup spurgte, om SF havde ændret kurs i forhold til forbeholdene, og der er svaret nej.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at jeg spørger, er jo, at det ikke er så tit, at vi har en EU-politisk diskussion herinde, og at det jo egentlig er en vigtig diskussion, vi får her første gang efter folketingsvalget, og der er det da interessant at spørge, når der er dukket rygter op om, at SF er på vej ind på en ny kurs. Det kunne da godt være, at hr. Villy Søvnald ville delagtiggøre Folketinget og dem, der eventuelt interesserer sig for, hvad der foregår af debatter i Folketinget, i, hvor det egentlig er, SF står henne.

Jeg har lagt mærke til, at når der har været diskussion om forsvarsforbeholdet, som der muligvis også bliver diskussion om i forbindelse med formandskabet, som Danmark snart skal have, har SF faktisk mere eller mindre ment, at forbeholdet skulle afskaffes under nogle bestemte forudsætninger.

Jeg har også lagt mærke til, at inden for diskussionen om det retlige samarbejde og det forbehold, Danmark har dér, der har SF også – måske ikke hr. Villy Søvnald, men andre i SF – ment, at det nok også var en idé at kigge på det. Så det kunne da være interessant at høre, hvor SF står.

Men hvis jeg skal tage hr. Villy Søvnalds sidste bemærkning som udtryk for, at SF stadig væk står fast ved de fire forbehold, som SF faktisk var med til at gennemføre via den folkeafstemning, der var i 1993, ja, så siger jeg tak for det. Men hvis jeg skal tage det som udtryk for, at der er noget nyt på vej, så vil jeg være mere bemyndet.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det viser jo lige præcis en af vanskelighederne i europadebatten, at hvis man har det der særlige tryghedsbehov, at man har behov for endnu en gang at valse rundt om kendte temaer, så er det vel den sikre måde at undgå at delagtiggøre sig i de store europæiske diskussioner.

Mit forsøg var at prøve at rejse den lidt større diskussion, og det lykkedes, men dog ikke i forhold til hr. Peter Skaarup. Men det er så, hvad det er.

Omkring forsvarsforbeholdet vil jeg bare sige, at antydningen om, at SF skulle mene – det er mig, der er forsvarsordfører i øvrigt – at det skulle afskaffes, vil jeg advare imod af to grunde. Det er ikke så lang tid siden, jeg tror, det var i sidste uge, at NATO's generalsekretær omtalte Europa som en forsvarsmæssig pygmæ. Dermed antyder han, at hvis man skal vokse fra pygmæ til at blive en stor mand, så skal man bruge rigtig mange penge på at fodre. Det bliver dyrt. Det er den ene grund til, at jeg vil advare imod det.

Den anden grund til, at jeg vil advare imod det, er det grundlæggende spørgsmål: Hvor mange militære konstruktioner skal vi have? Vi har et NATO, vi har SHIRBRIG med FN, i Bosnien og Kosovo har vi styrker sammensat til situationen, hvor det var klogt at tage russerne med. Skal vi virkelig have en fjerde formation? Jeg ved godt, at historien om Tordenskjolds soldater er blevet til i Danmark, men alligevel.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst vil jeg gerne sige tak til ministeren for svaret på forespørgslen og udtrykke en mild undren over, at udenrigsministeren ikke er til stede. Jeg håber ikke, det er udtryk for nogen uenighed mellem de to ministre, men det er i hvert fald påfaldende, at udenrigsministeren ikke er til stede under en debat, som er så væsentlig for udenrigsministerens område. Men europaministeren er selvfølgelig en udmærket repræsentant for regeringen, det skal ikke forstås sådan, det er blot en mild undren, som jeg gerne vil have en eller anden form for svar på.

Så vil jeg gerne sige tak for tilsagnet om et debatnetværk eller en eller anden form for debatforum, som kan starte eller holde liv i den debat om Europas fremtid, der skal ske, samtidig med

at konventet arbejder. Det opfatter jeg som et tilsagn om en diskussion i Europaudvalget om, hvordan vi får sat denne her debat i gang.

Kl. 20.10

Så vil jeg også gerne tilslutte mig spørgsmålet – jeg tror det var fra hr. Villy Søvndal – om konventets mulighed for kun at diskutere procedurer. Sådan hørte jeg også ministerens udsagn i hans svartale, at konventet kun skulle beskæftige sig med procedurer, og det forstår jeg ikke rigtig, for konventet kan, så vidt jeg har fået at vide, beskæftige sig med hvad som helst, og ud over at de skal beskæftige sig med de 59 spørgsmål, som er kommet fra Laekenerklæringen, kan de i øvrigt tage alle mulige andre emner op. De er, så vidt jeg ved, ikke begrænset af noget som helst. Så det vil jeg også gerne have en enkelt bemærkning om fra ministerens side.

Men nu står vi så igen med en europæisk debat om en ny unionstraktat. Og i modsætning til hr. Peter Skaarup synes jeg, at vi meget, meget ofte har europapolitiske debatter her i Folketinget, men som sædvanlig er det under en meget, meget ringe offentlig bevågenhed og meget lidt interesse. Der er en enkelt journalist, der kæmper med søvnen oppe i logen, men ellers er der ikke ret mange, der interesserer sig for debatten her.

Det er jo symptomatisk for de europadebatter, vi har, at det er som at starte en jumbojet med et håndsving. Det er utrolig svært at få debatten til at brede sig ud over de få engagerede debattører, som findes herinde, hvor der måske er en eller to i hvert parti, og så er det hele også sagt.

Netop den folkelige forankring og den folkelige forståelse for de europapolitiske ting er jo noget, som bekymrer ikke blot i Danmark, men også i de øvrige lande, og man kan sige, at allerede på Nicetopmødet i december 2000 lagde man op til fire hovedopgaver, som skulle diskuteres indtil regeringskonferencen i 2004, nemlig et kompetencekatalog, et charter for grundlæggende rettigheder, en forenkling af traktaterne og de nationale parlamenters rolle. Og i hvert fald tre af disse fire emner er et udtryk for, at stort set alle medlemslandene er bekymrede for den manglende folkelige interesse og den svage folkelige opbakning til den europæiske tanke.

Kompetencekataloget er selvfølgelig ment som et forsøg på at skabe en eller anden form for tryghed, en eller anden form for afgrænsning, om at sige: Hertil kan det gå og ikke længere.

En forenkling af traktaterne er et prisværdigt ønske om at få gjort traktaterne gjort læsbare, et formål, som vi også meget gerne vil støtte.

Og endelig: De nationale parlamenters rolle er selvfølgelig også et ønske om at forklare, at det her er vigtigt, og at man har et samarbejde mellem demokratiske stater.

Det, der er det spændende ved Europa, er jo, at EU er den eneste internationale organisation, der praktiserer såvel grænseoverskridende demokrati med stemmeret til et fælles parlament som dialog mellem folkevalgte i de nationale parlamenter og regler for fælles beslutningstagen blandt regeringsrepræsentanter, herunder regler for flertalsafgørelser.

EU stilles ofte op som en modsætning til de enkelte nationalstater, der traditionelt har været den eneste ramme om demokratiet. Der mener vi faktisk, at der er brug for at beslutte os for at sige, at demokratiet godt kan udstrække sig over de nationale grænser. Vi diskuterer jo ofte det danske demokrati. Vi diskuterer bydelsforsøg, vi diskuterer amternes fremtid, vi diskuterer åbenhed i Folketinget som et naturligt led i udviklingen af det danske demokrati. Hvorfor er der så en så dyb modvilje mod at diskutere ændringer i det europæiske demokrati?

Vi vil meget gerne have, at konventet og en kommende regeringskonference diskuterer, hvilke områder vi bedst løser i fællesskab, og hvordan fællesskabet bliver demokratisk. Vi tror, det er utrolig vigtigt, at demokratiet bliver meget, meget mere synligt i EU, og vi vil også meget gerne have et meget større demokratisk islæt i den danske del af den europæiske proces.

Vi skal respektere både fællesskabet og demokratiet i Unionen, og vi skal også have det til at fungere med mere end 25 medlemslande.

I midten af januar var der rygter i nogle britiske aviser om et udspil, der skulle sikre de store lande og navnlig Storbritannien noget ekstra handlekraft. De tegn på stormagtskuller skal vi i allerhøjeste grad være på vagt over for. Rygraden i samarbejdet er viljen til at arbejde i fællesskab, og irritation over Unionens manglende handlekraft må ikke overskygge fordelene ved at handle i fællesskab frem for at handle alene eller frem for at overlade til stormagterne at lade dem gå forrest i front, hvorefter vi andre er tvunget til at halse efter.

Derfor er vi meget opsat på, at demokratiet bliver noget af det vigtigste, vi sikrer i en ny traktat, og at vi kan tilslutte os alle de initiativer,

som står i det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jann Sjursen som ordfører:

Jann Sjursen (KRF):

For Kristeligt Folkeparti er den vigtigste opgave for EU nu at få udvidet fællesskabet mod øst. Det er det, der kan være med til at skabe et helt Europa.

Kl. 20.15

Det er det, der i virkeligheden kan være med til at realisere den fredsvision, som har båret EU, lige siden EU's fædre – og jeg siger fædre, for der var ikke så mange mødre med – lagde grundstenene til Fællesskabet med først Kul- og Stålunionen og senere Romtraktaten.

Jeg nævner det, for det er det, der må optage os også i en debat som denne i dag, selv om den er mere vinklet på traktatændringer: hvad skal der ske i forbindelse med konventets igangsættelse, og hvad skal der ske i forbindelse med regeringskonferencen 2004? Og jeg nævner det, fordi Danmark står over for den store opgave og det store ansvar at overtage formandskabet for EU i andet halvår i år.

Lad mig alligevel gå mere direkte til det, som forestår i relation til konventarbejdet, og også det, der kan blive temaerne på en kommende regeringskonference.

Arbejdet i både konvent og på regeringskonference skal selvfølgelig ses i lyset af udvidelsen mod øst, og derfor vil jeg godt understrege, at jeg synes, det er vigtigt, at Danmark gør meget for, at ansøgerlandene bliver inddraget i det arbejde, der skal føres både i konventet og også senere i forbindelse med regeringskonferencen.

Alle i debatten her i dag har lagt vægt på, at befolkningen i Danmark bliver inddraget. Jeg vil også godt nævne det aspekt fra Kristeligt Folkepartis side. Jeg synes, det er fint, som ministeren også var inde på, at der skal skabes et debatforum, der parallelt med konventet ikke alene kan arbejde på at styrke den politiske debat, men også på, at den må nå længere ud til den danske befolkning, end normalt er.

Det er vigtigt, at vi lytter til befolkningens synspunkter, og at vi lytter til hinanden, i øvrigt også i Folketinget, men selvfølgelig også, hvis der skal være en debat, at vi konkretiserer, hvilke ideer, hvilke synspunkter og forslag vi hver især har.

Det skal vi gøre, og det vil vi også gøre fra Kristeligt Folkepartis side, uden at vi på forhånd låser os selv totalt fast eller har taget stilling til det resultat af regeringskonferencen, som vi jo altså ikke kender i dag.

Lad mig give Kristeligt Folkepartis hovedsynspunkter på det, der kan blive debatten under traktatforhandlingerne og diskussionen herom også i forbindelse med konventet.

Vi går ind for, at traktatgrundlaget bliver forenklet og bliver sammenskrevet, men vi ønsker ikke nogen egentlig forfatning eller grundtraktat, altså en opdeling af den nye grundtraktat i det overordnet principielle, som man kunne have i en grundtraktat, og som kun kan ændres ved enstemmighed, og så resten i et traktatgrundlag, der så er lettere at ændre.

Vi ønsker, at unionsmålsætningen om en stadig snævrere sammenslutning af lande bliver ændret. Jeg vil gerne sende en erklæring om, at EU fortsat forbliver et samarbejde mellem selvstændige europæiske lande.

Når det gælder charteret om grundlæggende rettigheder, finder vi ikke, at det skal indskrives. Vi mener, at det nuværende traktatgrundlag faktisk er forankret i menneskerettighederne, og at vi i den europæiske menneskerettighedskonvention også har en fællesnævner, hvad det angår, for EU-landene.

Vi mener, at der skal udarbejdes et juridisk forpligtende kompetencekatalog, som kan beskrive arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene, og vi mener faktisk, at et sådant katalog også er en forudsætning for den videre diskussion om indførelse af eventuelt flere flertalsafgørelser, som vi erkender bliver nødvendig også for at bevare beslutningsdygtigheden i et udvidet Fællesskab.

Vi mener også, de nationale parlamenters rolle skal styrkes i forhold til EU's beslutningsproces, og jeg er sådan set enig i det, som europaministeren sagde i sin svartale, at man kunne se de nationale parlamenter som nærhedsprincippet's vogtere, vil jeg kalde det, og også som dem, der kan vogte over, at den kompetencefordeling, der er mellem EU og de enkelte medlemslande, bliver fastholdt.

Vi synes, det er vigtigt i en debat som i dag også at fastslå, at de danske forbehold skal fastholdes under regeringskonferencen, såfremt befolkningen ikke ved en folkeafstemning har truffet beslutning om noget andet inden da. Det siger vi ikke, for at vi skal foretage en rituel stepdans på stedet, men fordi vi faktisk også mener,

det hører med til den bagage, som Danmark må have og regeringen må have, når der til sin tid skal forhandles deciderede traktatændringer.

På den baggrund skal jeg på vegne af Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger, at den vigtigste opgave for EU er udvidelsen mod øst. Forhandlingerne om et nyt traktatgrundlag i forbindelse med regeringskonferencen 2004 må ses i lyset heraf og inddrage ansøgerlandene.

Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for,

- at traktatgrundlaget forenkles, uden at det fører til en selvstændig forfatning eller grundtraktat for EU,
- at traktatens målsætning om »en stadig snævrere sammenslutning af landene« erstattes med en erklæring om, at EU forbliver et samarbejde mellem selvstændige europæiske lande,
- at Charteret om grundlæggende rettigheder ikke indskrives i traktaten,
- at der udarbejdes et kompetencekatalog, der fastlægger en juridisk forpligtende arbejdsfordeling mellem EU og medlemslandene,
- at sikre beslutningsdygtigheden i et udvidet EU,
- at de nationale parlamenters rolle i EU's beslutningsprocesser styrkes, og
- at fastholde de danske forbehold under regeringskonferencen, såfremt befolkningen ikke ved folkeafstemning har truffet beslutning om noget andet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 13).

Kl. 20.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

Europaministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en grundig debat og mange korte bemærkninger trods det sene tidspunkt.

Jeg fornemmer, at der er ret bred opbakning til både den tale, jeg holdt på regeringens vegne, og det forslag til vedtagelse, som vi eller rettere Folketinget forhåbentlig vedtager i morgen, for jeg er jo ikke medlem af Folketinget.

Jeg er ked af, at hr. Keld Albrechtsen synes, at både redegørelsen og forslaget til vedtagelse var for svagt. Jeg synes, og det må ikke undre hr. Keld Albrechtsen, at den var passende tidspunktet taget i betragtning. Vi står her i den indledende fase, konventet er endnu ikke sammenlagt, det er endnu ikke startet, og alligevel udstikker vi nogle ret præcise retningslinjer for, hvor vi vil hen med det hele, uden at sige hvordan detaljerne skal være.

Fru Elisabeth Arnold må ikke bebrejde mig, at jeg sagde, at det i hovedsagen drejede sig om procedurer. Jeg tror nu ikke, at jeg brugte det ord, men det var noget i den retning, jeg sagde. Kan vi ikke blive enige om at sige, at det drejer sig om Unionens funktionsmåde, for så vidt jeg kan se, så drejer både de 4 spørgsmål fra Nice og de 59 spørgsmål fra Laeken sig om Unionens måde at arbejde på. Så tror jeg, at vi fik det sat på plads.

Både hr. Keld Albrechtsen og hr. Villy Søvnald synes, at det vil være forfærdeligt, hvis der ved siden af et kompetencekatalog, som sætter grænser for EU i forhold til staterne, også kommer et rettighedskatalog, som sætter grænser for EU i forhold til borgerne.

Jeg har svært ved at se, at det skulle være så forfærdeligt, og jeg vil gerne minde om, at dette rettighedskatalog, charter, eller hvad man vil kalde det, jo ikke skaber ret i forhold til staterne. Det skaber alene ret i forhold til EU's institutioner. Der er i dag et hul i den europæiske menneskerettighedskonvention. Den gælder nemlig ikke for EU's institutioner. Det var det, der gjorde, at man sagde, at så må vi have et charter. Og det kan jeg ikke se noget forfærdeligt i.

Kl. 20.25

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige: Det var faktisk den danske regerings første og vigtigste budskab til den belgiske statsminister, da han var her i december, at vi ønskede fokus sat på kompetencedeling. Vi ønskede, at en ny traktat skulle sætte grænser for EU i forhold til borgerne og sætte grænser for EU i forhold til medlemslandene.

Det var vores budskab, og det kom meget stærkt med i formandslandets oplæg, og det kom meget stærkt med i Laekenerklæringen. Så vi har faktisk kæmpet for noget, og vi har faktisk også fået det ind i formuleringerne. Jeg tror ikke, jeg er indiskret, når jeg oplyser det her så længe efter.

Jeg synes, der er noget rigtigt i hr. Skaarups argumentation, når han siger, at det ikke kan

nytte noget, at blot fordi man kan lide et forslag på et sagsområde, vil man absolut have EU-kompetence på det felt. Det er netop det, vi skal vogte os for. Når vi skal have en kompetencedeling, som det nu hedder i stedet for kompetencekatalog, er det netop, for at vi kan binde os til masten, sådan at selv når der er noget, vi vældigt godt kan lide, skal vi, hvis det ikke er nødvendigt at gennemføre det på fællesskabsplan, afholde os fra det. Det er det, der er prøven på hele denne øvelse med kompetencedeling eller kompetencekatalog, hvad man nu vil kalde det.

Om det hedder grundtraktat eller forfatning eller noget helt tredje, synes jeg, vi skal tage helt afslappet, for hvad man end vil kalde det, er det slet og ret en traktat, der kommer ud af det, en traktat, som kun træder i kraft, når den er i overensstemmelse med medlemsstaternes grundlove, som kun kan træde i kraft ifølge de bestemmelser, der står dér. Sådan er det, og så kan man kalde det, hvad man vil. I regeringen vil vi ikke fanges i ord eller afvisning af ord, men vi vil gerne fanges i målsætninger og i konkrete forhold, som vedrører EU's funktionsmåde.

Til sidst vil jeg sige, for jeg synes, alt er sagt på nærværende stadiet, at når udenrigsministeren ikke er her, skyldes det, at udenrigsministeren og jeg deler arbejdet imellem os. Det bliver der hårdt brug for i det kommende år. Vi agter altså ikke at sidde og holde hinenanden i hånden hverken i udvalg eller i Folketinget. Vi agter at dele arbejdet imellem os så vidt muligt. Der kan være undtagelser, men vi beder om, at den ene minister bliver betragtet som lige så god som den anden. Vi taler på regeringens vegne alle sammen, og meningen med at have en europaminister er, at vi skal kunne overkomme mere, end vi ellers ville kunne.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne bede om markeringer af, hvem der ønsker ordet i anden omgang. Jeg har foreløbig noteret hr. Peter Skaarup, fru Elisabeth Arnold og hr. Keld Albrechtsen. Er der flere?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for debatten.

Nu kommer ministeren ind på spørgsmålet om, hvilken minister der har været til stede her ved besvarelsen af denne forespørgsel. Jeg vil sige, at Enhedslisten har allerede på nuværende tidspunkt ganske meget at kritisere den her regering for, men vi har faktisk fra forespørgernes side aftalt med regeringen, at vi var fuldt ud til-

fredse med, at det var europaministeren, der besvarede denne her forespørgsel, selv om vi havde stillet den til udenrigsministeren. Så jeg må sige til fru Elisabeth Arnold, at det altså også er Enhedslistens skyld, at det er gået på den måde. Regeringen skal bebrejdes alt, hvad regeringen bebrejdes skal, og det her er en ganske lang liste, men måske ikke lige på dét punkt.

Kl. 20.30

Så vil jeg for vores vedkommende i Enhedslisten konkluderende sige, at vi er kede af, at vi ikke i dag kunne få vedtaget et offensivt udspil, for vi tror ikke på, at der går ret lang tid, før de store ting kommer til afgørelse i det konvent. De store lande, kernelandene, har jo aftalt deres dagsorden. De er klar. Det er os, der ikke er klar.

Det er os, der møder frem uden at være klædt på. Det er ikke de store lande. For eksempel har det franske parlament og det tyske parlament allerede aftalt, hvordan klaveret skal spille, og det har de udsendt erklæringer om og alt muligt. Vi er langt bagefter. Så det er vi skuffede over.

Danmark kommer til at stå i en passiv rolle, hvis det her fortsætter. Man ved ikke engang – det fremgik af hr. Barfoeds indlæg – om Danmark ønsker at få et charter ind eller ej. Jeg kunne forstå på den konservative ordfører, at man jo ikke engang fra dansk side ved, om man vil kæmpe for at få et charter ind eller ej.

Det vil altså sige, at man ikke har en strategi for, hvordan man vil håndtere det spørgsmål om charteret. Kristeligt Folkeparti vil ikke have det ind. Vi vil godt acceptere, at det kommer ind, hvis det betyder, at man får en forbedring af de sociale rettigheder for mennesker i Europa. Men det flertal i Folketinget, som nu tilrettelægger Danmarks forhandlingsposition, ved ikke engang, om det skal ind eller ej, og derfor selvfølgelig endnu mindre, hvad det evt. i givet fald skulle gå ud på.

Jeg synes ikke, at det er godt nok. Det må jeg sige. Vi starter langt bagefter hovedfeltet ved de forhandlinger, langt bagefter.

Men sådan er altså den debat gået her i dag. Vi havde sendt et oplæg med nogle punkter, som vi egentlig troede kunne appellere til i hvert fald Det Radikale Venstre, SF og Socialdemokratiet omkring at give det et indhold, hvad angår grønne spørgsmål, beskæftigelse, sociale rettigheder og sådan nogle ting, så man kunne forsøge at få debatten drejet over i et andet spor.

Jeg er bange for, at det, det ender med nu, hvis vi fortsætter på denne måde, er, at vi får en masse mere union med et dårligere indhold. Det

bliver enden på det, hvis Danmark bliver ved med at forhandle på denne her måde. Det synes jeg er uheldigt, og jeg synes, at man er kommet dårligt fra start. Ved konventdebattens åbning står Danmark ikke ordentligt klædt på. Det bliver jeg altså nødt til at sige, for man må jo gøre sig klart, hvad det er, man går efter.

Jeg synes ikke, man har gjort sig klart, hvad det er, man går efter i det flertal, som har magten i dette Folketing. Jeg håber, det kan nås, at vi kan få nye debatter om det, inden toget er kørt fuldstændig, for ellers gentager det sædvanlige sig, nemlig at en dansk regering går ned, sætter sig på unionsglidebanen, kommer hjem med noget, som den danske befolkning ikke bryder sig om, og efterfølgende bliver stemt ned ved en folkeafstemning.

Jamen den fremgangsmåde kan vi godt vælge én gang til, men nu havde vi altså bare i debatten lagt op til, at vi skulle prøve noget andet denne gang.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Nu er der tre korte bemærkninger. Først hr. Henrik Dam Kristensen, fru Elisabeth Arnold og hr. Lars Barfoed. Derefter er det hr. Peter Skaarup som ordfører.

Det er til europaministeren.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jamen nu forstår jeg, at proceduren er sådan, at det er europaministeren, vi har en kort bemærkning til. Jeg skal bare sige til europaministeren, at det er rigtigt, at det også er Unionens måde at arbejde på, vi i konventet skal drøfte.

Kl. 20.35

Men når jeg kigger på spørgsmålene, bare på de første syv-otte stykker, så er det spørgsmål som: På hvilken måde kan man lade borgernes forventninger være retningsgivende for, hvilken opgave vi kan give EU? Hvordan kan man f.eks. udvikle en mere sammenhængende fælles udenrigspolitik og forsvarspolitik? Vil vi i højere grad integrere politisamarbejde og strafferetligt samarbejde? Der må jeg sige til europaministeren, at det betragter jeg i høj grad også som værende politiske spørgsmål.

Så det er jo den der kombination, som det nødvendigvis må være. Vi skal give nogle svar på nogle strukturer. Vi skal give nogle svar på, hvor langt vi vil gå, men det har også meget politisk indhold. Så jeg synes, det er vigtigt, at vi også i debatten fastholder, at det her også er po-

litik. Vi ønsker noget med den europæiske udvikling, som vi skal drøfte.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Selvfølgelig skal vi ikke tærse langhalm på det der spørgsmål, om det nu er europaministeren eller udenrigsministeren, der sidder her. Når forespørgslen er stillet til europaministeren, er det selvfølgelig fuldstændig logisk og naturligt, at europaministeren er her. Men jeg må alligevel spørge om noget, og det er: Når nu det her konvent er færdig med sit arbejde – der går jo over 1 år, og jeg kan forstå regeringens planlægning på den måde, at europaministeren faktisk går af efter formandskabet – hvordan vil man så sikre sig, at dette vagtskifte foregår på en sådan måde, at vi ikke får afbrudt det gode og fornuftige arbejde, vi på det tidspunkt forhåbentlig har i gang?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er så en kort bemærkning til hr. Keld Albrechtsen, som jeg noterede mig var noget skuffet over, at vi ikke kunne være sådan lidt offensive her. Underforstået, at der ikke var flertal for det forslag til vedtagelse, som hr. Keld Albrechtsen har fremsat. Jeg forstod også, at det var sådan, at man i andre lande allerede har fundet ud af, hvordan klaveret skal spille, som hr. Keld Albrechtsen udtrykte det. Det var underforstået, at vi også burde gøre det.

Jeg synes, at det er en arrogance uden lige over for den offentlige, folkelige debat, vi skal have her i landet, at vi skulle sidde her i Folketinget og beslutte, hvordan klaveret skulle spille, uden at vi lytter til den debat, der skal være. Det er jo netop meningen, at vi skal have en offentlig, åben og bred debat om, hvordan vi skal udvikle Det Europæiske Fællesskab, og om, hvilken holdning vi så endelig skal have her i landet.

Derfor er det forslag til vedtagelse, som vi andre står bag, ikke fuldstændig i detaljer lagt fast på, hvad vi skal mene, og hvad vi ikke skal mene. Men det er nogle væsentlige principper, som vil være helt afgørende for den holdning, regeringen har i det videre forløb. Vigtige principper, som i høj grad siger noget om, hvilken retning udviklingen skal gå. Men det er ikke noget med, hvordan klaveret skal spille, for vi vil gerne lytte til folk.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg kan forsikre, at jeg sandelig også synes, det er godt, at vi skal have en offentlig debat, og det er alle partierne i Folketingets Europaudvalg jo bl.a. enige om. Der er der ingen uenighed. Men problemet er bare, at selv om vi eventuelt får en rigtig god offentlig debat i Danmark, hvad jeg da vil håbe, så kører unionstoget altså i sit eget spor helt uafhængigt af, hvad vi måtte ønske her i Danmark. Det må vi jo tage bestik af. Vi må tage stilling til, om vi vil gå ind og være med til at påvirke processen, mens den foregår, eller om vi vil stille op efterfølgende, når beslutningerne er truffet af de store lande i konventet, for sådan er magtforholdene altså i EU. Det burde hr. Barfoed jo også vide.

Så det var bare for at være til stede på rette tid og være velforberedt, at vi rejste den her debat. Men det har man ikke ønsket.

Europaministeren (Bertel Haarder):

Jeg har fire bemærkninger. Jeg lader gerne hr. Henrik Dam Kristensen få det sidste ord med hensyn til den samlende betegnelse for, hvad det er, konventet handler om. Måske kunne vi blive enige om, at det handler om funktionsmåder og kompetencer, så er vi vist tæt ved det, det handler om. Men hvis hr. Henrik Dam Kristensen ikke kan acceptere den, så synes jeg bare, vi skal lade være med at finde en samlet betegnelse, for det handler om det, der står i de 59 spørgsmål og de 4 spørgsmål fra Nice.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg oprigtig talt mener, at vi i Danmark er lige så velforberedte, som man er i de store lande, helt oprigtigt. Vi er jo nogle partier, der spillede ud allerede for 1 år siden, og det, der ligger i regeringsgrundlaget, ligger jo helt tæt op ad det, som Venstre og De Konservative i lang tid har sagt. Jeg synes ikke, at vi er bagefter.

Kl. 20.40

Dernæst vil jeg sige til hr. Sjursen, som jeg glemte at svare i første omgang, at ansøgerlandene naturligvis skal inddrages hele vejen igennem, og de er ligeberettigede i konventet, lige undtagen hvis der på felter vedtages ting med konsensus, med enighed, så vil enighed betyde enighed blandt de 15. Det er den eneste undtagelse. Jeg tror ikke, der bliver så meget konsensus, og derfor tror jeg, at de vil føle sig ligeberettigede med de øvrige lande.

Min sidste bemærkning er til fru Elisabeth Arnold: Når europaministerens embede ned-

lægges, vil det ske fuldstændig som ved ethvert ministerskifte. Der vil straks være en ny, som overtager den kompetence, som europaministeren hidtil har haft, og vedkommende vil føre regeringens politik videre med alt, hvad det indebærer. Det vil ikke betyde noget afbræk for Folketinget. Det garanterer jeg.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så tager vi én kort bemærkning henvendt til hr. Keld Albrechtsen, og derefter går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg må jo konstatere, at hr. Keld Albrechtsen kun kunne bekræfte mig i, at det, Enhedslisten ønsker, er, at vi på nuværende tidspunkt låser os fast på, hvad slutresultatet skal være, således at den offentlige debat, som hr. Keld Albrechtsen siger, at hr. Keld Albrechtsen gerne vil have, bliver det rene spil for galleriet, fordi man overhovedet ikke kan påvirke noget som helst: Vi har allerede her i Folketinget truffet en beslutning om, hvordan slutresultatet efter vores opfattelse skal være.

Sådan må man jo forstå det. Det er, hvad Enhedslisten åbenbart opfatter som offensivt. Jeg vil jo fastholde, at jeg mener, at det er arrogance over for den offentlige debat.

Når vi i øvrigt afviser Enhedslistens forslag, ud over at vi er uenige i flere af punkterne, er det også, fordi det er uklart, det er upræcist, det er fuldstændig urealistisk. Som sagt: Det er udtryk for arrogance over for den offentlige debat.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er der endnu et spørgsmål til ordføreren for forespørgerne.

Hr. Henrik Dam Kristensen, værsgo.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige: Jeg har det helt ærligt sådan, at jeg selvfølgelig føler mig stødt, når jeg går herop på talerstolen efter at have hørt, at alt det, vi andre har sagt, er uden perspektiv, og at vi ikke har villet være med i en fremadrettet debat. For jeg har altså sat mig ned og tænkt over, hvad var det, jeg gerne ville sige.

Jeg lagde vægt på grøn politik, jeg lagde vægt på forbrugerskyttelse, jeg lagde vægt på, at Europa skal spille en afgørende global rolle. Jeg er langt hen ad vejen enig med hr. Villy Søvnald

i, at dét er Europa måske, som situationen er nu, den eneste, der kan. Jeg lagde vægt på, at alle deting er helt, helt afgørende, og derfor fremmer det ikke debatten at sige, at det er uden visioner, og at man ikke har forberedt sig.

Jeg synes egentlig, at det er lige så legalt at have sat sig ned og fastholdt nogle af de synspunkter, man har haft, tegnet en lidt længere linje, og så samtidig sige: Vi står ved starten af en debat. Vi vil meget gerne høre den europæiske debat. Vi vil lægge vægt på også at få inspiration til konventarbejdet i forhold til den hjemlige debat.

Det var sådan set dét signal, jeg i hvert fald forsøgte at sende, og jeg vil stille det som et spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen: Er det ikke at grave sig ned på forhånd at afvise det, der er et forsøg på at få en konstruktiv debat herhjemme?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Men jeg sagde jo også tidligere i debatten som kommentar til netop Socialdemokratiets ordfører, at han jo er medlem af konventet eller bliver det, og at han jo derfor forhåbentlig kan rejse ting der. Jeg sagde også, at jeg håber, at han vil gøre det i konventet, uanset den vedtagelse, man nu har lavet her. Derfor spurgte jeg faktisk, om hr. Henrik Dam Kristensen vil stå frit til f.eks. at kunne fremsætte forslag om bedre miljø, uanset at man ikke har kunnet blive enig med den danske regering om det. For det er jo klart, at så vil Enhedslisten gerne have et samarbejde med hr. Henrik Dam Kristensen om sådanne ting.

Men det kunne ikke komme i dag, for i dag har man valgt at støtte op bag regeringen. Det forstår vi overhovedet ikke at man gør, især ikke i den nuværende situation, men det har man så valgt at gøre. Men vi håber da på, at hr. Henrik Dam Kristensen så vil komme lidt op i omdrejninger efterfølgende, det er bare en opfordring.

Kl. 20.45

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Peter Skaarup som ordfører.

Peter Skaarup (DF):

Det har været interessant at følge den uenighed, som jeg synes der er at spore mellem regeringen og Socialdemokratiet om, hvad konventet egentlig skal, hvad formålet egentlig er. Vi ligger nok tættest op ad den opfattelse, som ministeren kommer med, at det først og fremmest er struk-

turen i det kommende samarbejde i EU, man skal se på, og måske ikke så meget enkelte politiske områder, for der vil man jo være meget uenige ikke alene imellem de forskellige partier, men også imellem de forskellige lande. Så for os at se handler det først og fremmest om strukturen.

Og så må jeg indrømme, at jeg var lidt charmeret af det, som ministeren sagde omkring kompetencefordelingen, kompetencekataloget. Ministeren siger, at det fra dansk side har været et hovedpunkt, og det er nogenlunde nyt for mig, at Danmark har argumenteret for, at kompetencefordelingen skulle være sådan, at det var noget, man skulle se på, og at kompetencekataloget skulle fastlægges i forbindelse med den formandskabsperiode, vi er i nu, og i de kommende. Det er godt, hvis Danmark har haft den indflydelse på det belgiske formandskab, og jeg mener, det er noget af det, man skal føre videre i den formandskabsperiode, vi går ind i, hvor Danmark sidder for bordenden.

Det, som ministeren siger, er vigtigt og disciplinerende, hvis vi kan være enige om, at det ikke altid er godt at overføre kompetence fra Danmark og medlemslandene til Bruxelles og EU. Vi skal også en gang imellem se på: Hvad nu hvis det, der i situationen lyder godt, og som måske kunne please, være godt for danske synspunkter, på et tidspunkt ender ud med ikke at være så godt? Altså den disciplin, der ligger i, at vi skal sørge for, at det, der er nationale anliggender også bliver i Danmark, i medlemslandene, i stedet for at vi vælger de lette løsninger, som jeg synes nogle partier nogle gange er indstillede på, hvor vi så siger: Nå ja, men vi kan opnå lidt mere, vi kan måske få sat skatten lidt ned eller sat skatten lidt op, hvis vi lader EU overtage den kompetence. Vi kunne måske få ændret flygtningepolitikken en lille smule, vi kunne måske få ændret menneskerettighedspolitikken en lille smule, hvis det er EU, der tager sig af det.

Jeg synes, det vil være glimrende, hvis den disciplin kan blive bragt ind i et samarbejde, og hvis Danmark kan være primus motor for det. Man kan jo håbe, at det ligefrem er sådan, at man fra regeringens side vil lægge sig lige så meget i selen, som man siger man vil – i hvert fald i forhold til skattestoppet – og vi kunne lave en disciplin, der hedder kompetencefordeling,

der kunne være lige så hårdhændet som skattestoppet. Så skal vi bare sørge for at overholde det hundrede procent.

Så skal jeg komme ind på, hvad Dansk Folkeparti siger til de vedtagelsesforslag, der er fremme. Faktisk vil jeg sige, at i det, som regeringen og Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet er fremkommet med, er der mange gode intentioner. Det var der også i det, ministeren sagde i sin tale, men der er også nogle fuldstændig skæve ting efter vores opfattelse. Vi synes, det er ærgerligt, at der står det her med, at Kommissionens initiativret skal bevares, for det kan godt lukke en diskussion, som egentlig kunne være god at have åben, nemlig om man i forbindelse med kompetencekataloget og sådan noget skulle begynde at se på initiativretten fra Kommissionens side.

På baggrund af det skal jeg sige, at vi altså ikke kan støtte den vedtagelse, der er fremkommet fra regeringen. På trods af at der er flere positive ting i den, er der altså også negative ting i den, og det gør, at vi ikke kan støtte den. Jeg skal vende tilbage til de øvrige, for jeg kan se, formanden nu står op.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Som tidligere annonceret vil afstemningen om de fremsatte fem forslag til vedtagelse blive foretaget i mødet i morgen.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 31. januar 2002, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.49
